

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 5Tdo/69/2023  
Identifikačné číslo spisu: 1219011066  
Dátum vydania rozhodnutia: 29.02.2024  
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:1219011066.1

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Štífta a JUDr. Dušana Szabóa, v trestnej veci obvineného X. A., pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c), písm. e) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 29. februára 2024 v Bratislave, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 3. februára 2022, sp. zn. 4To/95/2021, takto

### rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného X. A. odmieta.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 20. októbra 2021, sp. zn. 4T/132/2019 (ďalej aj ako „rozsudok okresného súdu“) uznal obvineného vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c), písm. e) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona na nasledovnom skutkovom základe:

„od presne nezisteného času, minimálne dva roky, až do dňa 20. júna 2019 v B., najmä na ulici P. A. zadovážoval, prechovával a predával omamné a psychotropné látky, najmä heroín a metamfetamín, buď osobne alebo prostredníctvom F. L., M. O. alebo J. B., a to F. B., T. L., H. G., F. P., D. B., P. L., T. I., F. X., T. G., J. Q., ako aj ďalším osobám, pričom F. L., M. O. a J. B. tieto omamné a psychotropné látky, ktoré zadovážil X. A. uskladňovali v nehnuteľnostiach situovaných v B. na ulici P. A. XX a XX, ktorí peňažné prostriedky utfizené z predaja drog odovzdávali X. A., pričom dňa 20. júna 2019 bol v nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v B. na ulici P. A. XX, ktorú užíva F. L. a M. O. zaistený heroín s celkovou hmotnosťou 4,981 g v hodnote 199,24 eur a metamfetamín s celkovou hmotnosťou 2,134 g v minimálnej hodnote 53,35 eur, súčasne do dňa 20. júna 2019 J. B. v B. na ulici P. A. XX prechovával

heroín s celkovou hmotnosťou 76,744 g v hodnote 3 069,76 eur a metamfetamín s celkovou hmotnosťou 187,965 g v minimálnej hodnote 4 699,125 eur, ktoré mu v priebehu mesiaca júna 2019 odovzdal na uskladnenie X. A. a ktoré počas vykonávania služobného zákroku zo strany príslušníkov PZ odhodil na susedný pozemok situovaný v B. na ulici X. K. XX, tieto boli následne zaistené obhliadkou miesta činu dňa 22.06.2019, čím obžalovaný svojím konaním porušil všeobecný záujem spočívajúci v ochrane spoločnosti pred nedovoleným predajom drog a neoprávnene nakladal s látkami, pretože metamfetamín je podľa zákona o omamných látkach a psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok a heroín je podľa uvedeného zákona zaradený do I. skupiny omamných látok."

2. Okresný súd obvinenému rozsudkom označeným v bode 1 podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 13 (trinásť) rokov nepodmienečne, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

3. Okresný súd ďalej obvinenému podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Trestného zákona uložil ochranný dohľad v trvaní 2 (dva) roky a podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona trest prepadnutia vecí špecifikovaných vo výroku predmetného rozsudku s tým, že podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutých vecí stáva štát. Okresný súd tiež svojím rozsudkom podľa § 83 ods. 1 písm. d) Trestného zákona uložil ochranné opatrenie - zhabanie vecí, mobilného telefónu zn. Samsung zlatej farby s tým, že podľa § 83 ods. 2 Trestného zákona sa vlastníkom zhabanej veci stáva štát.

4. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie obvinený, pričom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 3. februára 2022, sp. zn. 4To/95/2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) rozhodol tak, že odvolanie obvineného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

5. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu obvinený dňa 28. apríla 2023 prostredníctvom obhajcu JUDr. Jozefa Zemanika podal dovolanie. Obvinený v dovolaní opísal priebeh konania na okresnom súde a krajskom súde a označil dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) a písm. j) Trestného poriadku.

6. K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený uviedol, že tento spočíva v postupe súdu, ktorý obhajobe zabránil viesť akékoľvek dokazovanie k otázke zaujatosti a nevierohodnosti svedka F. L.. Obvinený ďalej uviedol, že konajúci súd mal vzhľadom na čítanie zápisnice o výsluchu menovaného svedka z prípravného konania zúženú možnosť posudzovať hodnovernosť tohto svedka v zmysle zásady bezprostrednosti upravenej v § 2 ods. 19 Trestného poriadku, keďže tohto svedka osobne nevypočul. Obvinený v tejto súvislosti uviedol, že katalóg možností obhajoby vo vzťahu ku svedkovi, ktorý v prípravnom konaní usvedčuje obvineného, ale na hlavnom pojednávaní využije svoje právo odoprieť vypovedať je výrazne redukovaný, a preto musí byť daný priestor na preukázanie tvrdení obhajoby o skutočnostiach, ktoré navrhovanými výpoveďami sleduje. Obvinený vytýka, že okresný súd ako nadbytočné odôvodnil vykonanie navrhovaných dôkazov (výsluchy vyšetrovateľov, výsluch predchádzajúceho obhajcu obvineného a pripojenie trestného spisu O. B.) s odôvodnením, že už vykonal iné množstvo dôkazov smerujúcich k predaju látok svedkami iným osobám po dlhší čas, hoci obvinený ďalšie dôkazy navrhol vykonať k otázke nespôsobilosti dôkazov svedeckých výpovedí z prípravného konania. V tejto súvislosti obvinený poukázal na rozsudok najvyššieho súdu zo dňa 20. apríla 2022, sp. zn. 1Tdo/16/2021 ako aj nález ústavného súdu zo dňa 23. februára 2021, sp. zn. IV. ÚS 546/2020, podľa ktorých náležité nevysporiadanie sa súdu s návrhom obhajoby na doplnenie dokazovania môže založiť dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

7. Obvinený ďalej namieta absenciu zvukového záznamu z hlavného pojednávania konaného dňa 19. februára 2020 a 29. apríla 2020, čo má zakladať ďalší dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a poukázal na rozsudok najvyššieho súdu z 21. januára 2020, sp. zn. 4Tdo/63/2019, z ktorého má takýto záver vyplývať. Nezaznamenaním dôkazných prostriedkov zvukovým záznamom v

rozsahu dvoch pojednávacích dní tak podľa obvineného došlo k znemožneniu posudzovania závažnosti tvrdení navrhovaného svedka JUDr. L. L. o skutočnostiach týkajúcich sa priebehu výsluchu spochybňovaných svedkov, pričom navrhovaný výsluch tohto svedka súd odmietol bez vysvetlenia. Obvinený ďalej doplnil, že nebol vyhotovený ani zvukový záznam z priebehu verejného zasadnutia na krajskom súde v časti vykonania dokazovania oboznámením obžaloby Okresnej prokuratúry Bratislava II, sp. zn. 4 Pv 106/20/1102, ktorá bola dôkazom nepredvídateľným a zároveň nenavrhovaným stranou konania.

8. K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku obvinený uviedol, že tento dôvod dovolania bol naplnený tým, že na hlavnom pojednávaní boli postupom podľa § 263 ods. 4 Trestného poriadku čítané zápisnice o výsluchoch svedkov z prípravného konania, hoci na taký postup neboli splnené ani procesné a ani materiálne predpoklady. Obvinený v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“) zo dňa 5. decembra 2019, č. 46435/09 vo veci Makeryan a spol. proti Arménsku, kde ESĽP okrem iného uviedol, že koncept spravodlivého a kontradiktórneho procesu predpokladá, že súd by mal v zásade prikladať väčšiu váhu výpovedi svedka pred súdom, než obsahu zápisnice o jeho výpovedi z prípravného konania za predpokladu, že neexistujú vážne dôvody pre iný záver.

9. Obvinený ďalej poukázal na právnu úpravu výsluchu svedka v prípravnom konaní podľa Trestného poriadku a uviedol, že nedodržanie naplnenia podmienok postupu pri výsluchu svedka je sankcionované nedostatkom legality, v dôsledku čoho je taká výpoveď z prípravného konania pred súdom procesne nepoužiteľná. Podľa obvineného je tak potrebné venovať pozornosť aj prieskumu materiálnej zákonnosti spôsobu, akým bol výsluch vykonaný.

10. V ďalšej časti dovolania obvinený poukazuje na jednotlivé výpovede spolupracujúcich svedkov, predtým spoluobvinených. K svedkovi F. L. obvinený uviedol, že tento svedok musel byť podľa pokynu krajského súdu v jeho uznesení zo dňa 22. septembra 2020, sp. zn. 4To/73/2020 z dôvodu procesnej nepoužiteľnosti predchádzajúceho výsluchu tohto svedka opätovne vypočutý a na hlavnom pojednávaní konanom dňa 7. decembra 2020 využil svoje právo a odoprel vypovedať, pričom sa tak stalo už v čase jeho odsúdenia rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 13. februára 2020, sp. zn. 6T/130/2019, z čoho obvinený vyvodzuje, že menovaný svedok na hlavnom pojednávaní konanom dňa 7. decembra 2020 už nemal vecný dôvod odoprieť vypovedať, pretože jeho trestné stíhanie za totožný skutok už bolo právoplatne skončené. Obvinený doplnil, že okresný súd mal postupovať podľa § 70 Trestného poriadku a trvať na tom, aby svedok vypovedal. Vo vzťahu k svedkovi F. L. ďalej obvinený namieta, že okresný súd výpoveď svedka z prípravného konania zo dňa 22. novembra 2019 neuviedol vo výpočte dôkazov, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané podľa § 263 Trestného poriadku a namieta tiež, že okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku nevysvetlil, akými úvahami sa riadil pri posudzovaní prípustnosti tohto dôkazu.

11. Obvinený ďalej zastáva názor, že pokiaľ krajský súd napadnutým uznesením v odvolacom konaní vyvolanom len na podklade odvolania obvineného vyslovil procesnú nepoužiteľnosť výsluchu svedka na hlavnom pojednávaní, potom v zmysle zásady zákazu zmeny k horšiemu okresný súd nemôže vykonať také dôkazy, ktoré obžalobou neboli navrhnuté ku dňu takého rozhodnutia krajského súdu a vykonané v inej forme daného pôvodcu dôkazu a zároveň za predpokladu ich spôsobilosti privodiť z pohľadu obvineného zásadné zhoršenie skutkového stavu voči obvinenému oproti stavu, ako ho považoval za zistený krajský súd. V tejto súvislosti obvinený poukázal na rozsudok najvyššieho súdu z 12. júna 2019, sp. zn. 6Tdo/22/2019, v ktorom najvyšší súd vyslovil porušenie zákazu zmeny k horšiemu v neprospech obvineného tým, že krajský súd uložil okresnému súdu povinnosť doplniť rozsudok v neprospech obvineného, hoci odvolanie podal len obvinený a zároveň uviedol, že nie je možné prihliadať na dokazovanie, ktoré by mohlo zhoršiť postavenie obvineného.

12. Obvinený ďalej zdôraznil, že zmyslom výsluchu svedka na súde, najmä takého, ktorý mal predtým procesné postavenie spoluobvineného, je preveriť motív, pre ktorý gradáciou vypovedaných skutočností v novom procesnom postavení usvedčuje iného osoby, aby sa dalo posúdiť, či výpoveď takého svedka

nie je ovplyvnená snahou o zbavenie alebo zmiernenie vlastnej viny, prípadne snahou o prenesenie viny na iné osoby, či snahou o zbavenie sa trestnosti prenesením zodpovednosti za rozsah činu prisudzovanej obvinenému v druhej časti čiastkového útoku skutku. Obvinený tiež poukázal na rozsudok najvyššieho súdu z 2. mája 2018, sp. zn. 6Tdo/40/2017, z ktorého má podľa obvineného vyplývať právne záväzný názor, že pokiaľ existuje silná zainteresovanosť svedka na veci obvineného za situácie, že svedkom sa stal pôvodne spoluobvinený na danom skutku, potom musí byť dôsledne skúmaný pomer takého svedka k veci v zmysle § 132 ods. 1 Trestného poriadku, aby mohlo byť vylúčené alebo zohľadnené, že daný svedok môže aj klamať, pretože jeho výpoveď by mohla mať negatívny dopad na svedkovu trestnú vec. V tejto súvislosti obvinený doplnil, že ak taký svedok na hlavnom pojednávaní odoprie vypovedať, umožní obžalobe vylúčenie riadneho dokazovania a preverovania všetkých aspektov podľa § 131 a § 132 Trestného poriadku a zároveň znemožní obhajobe obvineného viesť dokazovanie k zisteniu vierohodnosti a existencie motivácie svedka.

13. V nadväznosti na uvedenú argumentáciu obvinený ďalej uviedol, že rozsudok okresného súdu z 13. februára 2020, sp. zn. 6T/130/2019 neobsahuje odôvodnenie, v dôsledku čoho obhajoba nemohla skúmať materiálnu stránku hodnovernosti svedeckých výpovedí, a to o to viac, že medzi výpoveďami svedkov, ako aj medzi výpoveďami svedkov a obvineného existovali zásadné rozpory. Vzhľadom na absenciu odôvodnenia predmetného rozsudku nebolo možné zistiť podstatu dôkaznej situácie vo vzťahu ku skutku a obhajobe tak nebolo umožnené kontradiktórne zamerať prieskum tvrdení svedkov vo vzťahu k obvinenému. Obvinený ďalej uviedol, že pokiaľ sa v prípravnom konaní nedodržel postup podľa § 132 ods. 1 prvej vety Trestného poriadku a následne ani po výsluchoch v zásadných rozporoch nedošlo ku konfrontácii medzi svedkami navzájom a ani ku konfrontácii medzi svedkami a obžalovaným, následným čítaním zápisníc o výsluchoch svedkov z prípravného konania postupom podľa § 263 ods. 4 Trestného poriadku došlo k porušeniu podmienok zákonnosti dôkazu, nakoľko nedošlo k naplneniu predpokladu, že bol výsluch uskutočnený súlade s Trestným poriadkom. V tejto súvislosti obvinený tiež namieta, že po zmene obsahu dôkazných tvrdení obvineného v novom procesnom postavení skutkovo zainteresovaného svedka, nebolo obvinenému umožnené sa svedka postupom podľa § 125 Trestného poriadku pýtať a preverovať tvárou v tvár, pre aké dôvody začal prenášať vinu za skutok na obvineného.

14. Obvinený ďalej upozornil na procesnú spornosť výpovede osoby už vopred podozrivej a v jeho prípade aj následne odsúdenej pre identický skutok vykonanú v procesnom postavení svedka, pretože svedok je osoba odlišná od páchatel'a, a teda z hmotnoprávneho hľadiska páchatel'a trestného činu nemožno považovať za svedka v trestnej veci skutkovo a zodpovednostne zainteresovaného, a to ani v tom prípade, ak bol po vylúčení jeho trestnej veci na samostatné konanie vypočutý ako svedok. Z uvedeného potom vyplýva, že takáto osoba (pôvodne spoluobvinený) nemôže vystupovať ako nezaujaty svedok bez pomeru k veci a ku stranám konania.

15. Obvinený tiež namieta, že v prípade svedka F. L. bol pri podpise zápisnice o výsluchu v prípravnom konaní dňa 22. novembra 2019, teda nie pri celom výsluchu, prítomný v procesnom postavení nezaujatej osoby podľa § 30 ods. 2 Trestného poriadku príslušník operatívnej mjr. Mgr. J. P., ktorý má pomer k orgánom činným v trestnom konaní, pretože vo veci obvineného vykonával úkony predprípravného a prípravného konania a zadovážoval proti obvinenému dôkazy, čo vyplýva z realizačného návrhu na začatie trestného stíhania zo dňa 11. februára 2019. V tejto súvislosti obvinený poukázal na rozsudok najvyššieho súdu z 20. júla 2022, sp. zn. 1Tdo/13/2021, v ktorom sa najvyšší súd vyjadroval k úlohe nezúčastnenej osoby v trestnom konaní, ako aj k postaveniu policajta, ktorý je kolegom iného policajta činného v trestnej veci. Obvinený preto zastáva názor, že bolo povinnosťou súdov vypočúť pôvodného obhajcu obvineného JUDr. L., ako aj vyšetrovateľa mjr. P. B. a tiež mjr. Mgr. J. P. k priebehu výsluchu svedka F. L. a poukázal na obsah zápisnice z hlavného pojednávania konaného dňa 29. apríla 2020, kde JUDr. L. opisoval, akým spôsobom bol realizovaný výsluch tohto svedka.

16. Ďalšie námietky k výsluchu svedka F. L. obvinený smeroval k okolnostiam výsluchu tohto svedka, keď tento sa v danom čase nachádzal vo výkone väzby a na výsluch bol eskortovaný na oddelenie NAKA, pričom obvinený vyslovil pochybnosti, či bol svedok na výsluch vopred operatívou pripravovaný, čomu má podľa obvineného zodpovedať krátka časť spontánnej výpovede svedka, z

ktorej nevznikol žiaden dôvod na kladenie navádzajúcich a sugestívnych otázok svedkovi zo strany vyšetrovateľa. Obvinený vytýka, že všetky otázky vyšetrovateľa obsahujú nepriamo aj obsah odpovede svedka, z čoho potom obvinený vyvodzuje, že výsluch svedka v prípravnom konaní bol vykonaný v rozpore s ustanoveniami § 132 ods. 1 druhej vety a § 132 ods. 2 Trestného poriadku.

17. Obvinený ďalej poukázal na to, že svedkyňa M. O., pôvodne tiež spoluobvinená, je životnou družkou svedka F. L., pričom obvinený v tejto skutočnosti vzhladá motív kooperácie so spoločnou snahou o prenesenie viny na jeho osobu. Obvinený vo vzťahu k menovanej svedkyňi namieta postup súdu, ktorý odmietol jeho návrh na doplnenie dokazovania výsluchom jeho pôvodného obhajcu JUDr. L. k priebehu výsluchu menovanej svedkyne s odôvodnením, že JUDr. L. bol obhajcom obvineného. Obvinený uviedol, že JUDr. L. v čase podania takého návrhu už jeho obhajcom nebol, preto za predpokladu zbavenia povinnosti mlčanlivosti mohol ako svedok vypovedať. Obvinený aj v prípade tejto svedkyne namieta rozsah spontánnej časti jej výpovede v prípravnom konaní zo dňa 22. novembra 2019 a k výhradám k výpovedi tejto svedkyne odkázal na svoje námietky vo vzťahu k výpovedi svedka F. L..

18. Potrebu skúmania procesnej použiteľnosti aj výpovede svedka J. B., pôvodne tiež spoluobvineného, obvinený vyvodzuje z toho, že výpoveď tohto svedka bola dôkazom k prvému čiastkovému útoku a zároveň jediným usvedčujúcim dôkazom k druhej časti čiastkového útoku skutku, pričom drogy boli zaistené v mieste bydliska tohto svedka vo vzťahu k prvému útoku a daktyloskopické stopy tohto svedka boli zaistené vo vzťahu k druhej časti útoku. Z uvedeného potom podľa obvineného vyplýva zrejмый motív zmiernovania vlastnej zodpovednosti menovaného svedka jej prenášaním na inú osobu. V tejto súvislosti obvinený upozornil na fakt, že drogy, na ktorých boli daktyloskopické stopy menovaného svedka, boli zaistené u matky svedka - O. B., ktorá bol rovnako obvinená pre trestný čin podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona, a preto svedok J. B. mohol dôvodne očakávať, že aj jeho matka bude stíhaná väzobne, v dôsledku čoho menovaný svedok začal predmetné drogy vzťahovať k osobe obvineného. Obvinený predpokladá, že išlo o kalkul a dohodu s orgánmi činnými v trestnom konaní, že ak tento svedok bude usvedčovať obvineného, potom polícia vynechá matku svedka, a preto obvinený navrhoval pripojenie trestného spisu O. B., aby bolo možné zistiť, z akých dôvodov bolo trestné stíhanie menovanej zastavené. Obvinený namieta, že súd trestný spis O. B. nepripojil a zároveň aj to, že okresný súd taký návrh na doplnenie dokazovania ani neodmietol a svoj postup ani nevysvetlil vo svojom rozsudku a na túto skutočnosť nereagoval ani krajský súd. Obvinený preto namieta, že okresný a aj krajský súd aspoň v základných markantoch vo svojich rozhodnutiach nevysvetlili, na základe akých vykonaných dôkazov ho odsúdili v druhom čiastkovom útoku skutku.

19. Vädami dokazovania podľa obvineného trpia aj výsluchy svedkov T. I. a D. B. (pozn. zápisnice o výsluchov menovaných svedkov z prípravného konania boli prečítané na hlavnom pojednávaní z dôvodu, že svedkovia využili svoje právo a odopreli vypovedať), a to z dôvodu porušenia ustanovenia § 132 ods. 1 Trestného poriadku, nakoľko nebol zisťovaný pomer svedkov k veci, ako aj k stranám konania a súčasne z dôvodu absencie vyjadrenia svedka podľa § 130 ods. 2 Trestného poriadku, či právo odmietnuť vypovedať využíva alebo nevyužíva spôsobom, ktorý by vylučoval pochybnosti o vôli svedka vypovedať, resp. odmietnuť vypovedať.

20. Obvinený ďalej k svedkom F. B., F. P. a P. L. uviedol, že hoci krajský súd výpovede menovaných svedkov na hlavnom pojednávaní konanom dňa 7. decembra 2020 považoval za nezákonné, títo svedkovia na hlavnom pojednávaní konanom v uvedený deň zhodne vypovedali, že slová zapísané v zápisnici o výsluchu svedka nie sú ich vlastným spontánnym vyjadrením, čo svedok F. B. zopakoval aj na hlavnom pojednávaní konanom dňa 22. septembra 2021 a rovnako tak o svojom údajnom vyjadrení svedka po poučení vypovedal aj svedok H. G.. Vo vzťahu k svedkovi P. L. obvinený namieta, že okresný súd pristúpil k čítaniu zápisnice o výsluchu tohto svedka na hlavnom pojednávaní z dôvodu, že sa na hlavné pojednávanie opakovane nedostavil, hoci neboli využité všetky prostriedky na zabezpečenie účasti tohto svedka na hlavnom pojednávaní.

21. Obvinený ďalej namieta, že krajský súd na verejnom zasadnutí bez návrhu strany konania vykonal dokazovanie oboznámením obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava II, sp. zn. 4 Pv

106/20/1102, o obsah ktorej oprel odmietnutie skupiny dôkazov smerujúcich k spochybneniu spôsobilosti výsluchu svedka F. L. s odôvodnením, že okresný súd postupoval správne, keď odmietol vykonať výsluch deviatich svedkov navrhnutých obvineným s tým, že tieto sú nadbytočné, zvlášť pri pretrvávajúcom dôvodnom podozrení, že obžalovaný sám alebo iným spôsobom pôsobil na viacerých svedkov, aby vypovedali v jeho prospech. Obvinený zdôraznil, že mu obsah predmetnej obžaloby až do jej oboznámenia na verejnom zasadnutí konanom o jeho odvolaní nebol známy a neboli mu známe ani skutočnosti, ktoré mala predmetná obžaloba preukazovať. Obvinený zároveň doplnil, že krajský súd opierajúc sa o predmetnú obžalobu odôvodnil nepotrebnosť vypočutia svedkov F. D., X. Q., H. X., F. J., J. E. a K. L., ktorí však neboli predmetom ovplyvňovania v trestnej veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 6T/129/2020 a zároveň poukázal na to, že aj v prípade trestného konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 6T/129/2020 realizačný návrh na začatie trestného stíhania zo dňa 13. februára 2020 spracoval mjr. Mgr. J. P..

22. Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený vidí v nesprávnom pričítaní rozsahu činu spáchaného obvineným k nepriliehavej právnej kvalifikácii. Obvinený namieta nepreukázanie množstva účinnej látky vo vzťahu k predpokladanej trestnosti v prvej časti skutku a vo vzťahu k druhej časti skutku nevykonanie žiadneho dokazovania k objektívnej stránke skutkovej podstaty navyše bez toho, aby bola objektívna stránka konania zahrnutá do skutkovej vety odsudzujúceho výroku. Obvinený ďalej uviedol, že sudy nevysvetlili, z akých skutkových zistení vychádzali a pre aké dôvody boli zadovážené a vykonané dôkazy dostačujúce pre vyvodenie právneho záveru o naplnení aj tejto časti skutku. K druhému čiastkovému útoku zodpovedajúceho rozsahu trestného činu z dôvodu zmätočnosti a nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia obvinený poukázal na rozsudok najvyššieho súdu zo dňa 28. júla 2021, sp. zn. 3Tdo/47/2020.

23. Obvinený ďalej namieta, že obžaloba nerozlišovala jeho konanie na čiastkové útoky, resp. ako pokračovacie konanie a následne súd vykonával dôkazy a uvádzal svoje skutkové zistenia ku skutku ako celku bez možnosti diferenciacie, ktoré skutkové zistenia sa týkajú čiastkového útoku v prvej časti skutku (zadovážovanie drog, ich prechovávanie a predaj po dlhší čas a viacerým osobám) a ktoré skutkové zistenia sa týkajú právneho hodnotenia druhého čiastkového útoku k látkam zaisteným dňa 22. júna 2019. Obvinený tiež uviedol, že vo vzťahu k druhému čiastkovému útoku, okrem oboznamovania záverov znaleckých posudkov o druhu a charaktere zaistej látky a čítania zápisnice o výsluchu svedka J. B. z prípravného konania, nebolo vykonané žiadne ďalšie dokazovanie. Obvinený podotkol, že skutočnosti o existencii dôkazov o pachových stôp, daktyloskopických stôp, či steroz svedčili len voči svedkom, nie však voči nemu, pričom pokiaľ okresný súd v rozsudku nevymedzil, na akom skutkovom základe ho uznal vinným zo spáchania druhého čiastkového útoku, odňal mu právo zmysluplne sa vecne a právne hájiť v odvolacom konaní. Tejto skutočnosti odvolací súd nevenoval pozornosť, a preto aj napadnuté uznesenie trpí nepreskúmateľnosťou. Obvinený ďalej zdôraznil, že v rozhodnutí absentuje, ako sa súd vysporiadal s vecnými dôkazmi, ktoré sú v jeho prospech a ktoré vylučujú, že by skutok v druhej časti čiastkového útoku mal spáchať práve on.

24. Podľa obvineného skutková veta v druhej časti čiastkového útoku významná z pohľadu rozsahu trestného činu (pozn. vo väčšom rozsahu) neobsahuje objektívnu stránku trestnosti vo vzťahu k obvinenému, pretože nevymedzuje, akým konaním zodpovedajúcim skutkovej podstate porušil záujem chránený zákonom, keď opis skutku obsahuje len trestne relevantné konanie svedka J. B.. Obvinený doplnil, že spojenie „odovzdal na uskladnenie“ nezodpovedá vymedzeniu konania postihnutelného v ustanovení § 172 ods. 2 Trestného zákona. Obvinený tiež namieta, že súd vo svojom rozhodnutí nevymedzil, v čom spočíval objekt, objektívna stránka a akým spôsobom odvodil z konania obvineného subjektívnu stránku, v dôsledku čoho mu nie je zrejmé, na čom súd postavil jeho odsúdenie.

25. Obvinený ďalej vo vzťahu k prvej časti čiastkového útoku namieta neuvedenie konkrétneho času, miesta a množstva látok, ktoré mal sám alebo prostredníctvom ďalších osôb predávať a namieta tiež neuvedenie bližšej špecifikácie a určenie váhy, množstva a koncentrácie dávok tak, aby spadali pod rámec nedovoleného predaja z pohľadu účinnej látky, z čoho vyvodzuje, že ide o neprípustnú špekuláciu v skutku obžaloby bez relevantného dôkazu o množstve a účinnej látke zastúpenej v dávke, ktorá mala

byť bez určenia ceny predmetom predaja ďalším osobám, v dôsledku čoho rozporuje aplikáciu kvalifikačného znaku „viacerým osobám" a „po dlhší čas". Vo vzťahu k druhej časti čiastkového útoku obvinený namieta absenciu uvedenia účinnej látky, z ktorej by sa dalo vyvodiť, že bol preukázaný normatívny znak trestnosti jeho konania. Vo vzťahu k potrebe uvedenia množstva účinnej látky v skutkovej vete obvinený poukázal na rozsudok najvyššieho súdu zo dňa 12. júna 2019, sp. zn. 6Tdo/22/2019, v ktorom mal najvyšší súd uviesť, že pokiaľ v skutkovej vete nie je uvedená účinná látka omamnej a psychotropnej látky, potom skutok nenaplnia znaky skutkovej podstaty trestného činu podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona.

26. Obvinený ďalej namieta záver krajského súdu, podľa ktorého je rómsky jazyk zemepisným variantom slovenského jazyka, a to vo väzbe na skutočnosť, že podporným dôkazom preukazujúcim jeho vinu podľa okresného súdu mali byť záznamy telekomunikačnej prevádzky a k nim prislúchajúce prepisy ako voľného prekladu z rómskeho jazyka. Obvinený je preto toho názoru, že v prípade záznamov telekomunikačnej prevádzky v rómskom jazyku bolo nevyhnutné po vykonaní ich prepisu zabezpečiť ich úradný preklad do slovenského jazyka.

27. Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku podľa obvineného spočíva v tom, že okresný súd napriek tomu, že jeho v poradí prvý i druhý rozsudok bol krajským súdom zrušený len na podklade jeho odvolania, mu v poradí tretím rozsudkom uložil ďalšie ochranné opatrenie podľa § 83 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, ktoré nebolo obsahom trestu uloženého v poradí prvým rozsudkom okresného súdu. Uvedeným postupom tak okresný súd porušil zákaz zmeny k horšiemu vyjadrený v § 327 ods. 2 Trestného poriadku.

28. Obvinený napokon namieta aj uloženie neprimeraného trestu bez splnenia podmienok na jeho uloženie a vytýka, že mu nebola priznaná poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona, čím došlo k nesprávnemu právnemu hodnoteniu v tejto časti správne ustáleného stavu. Obvinený ďalej vytýka, že súd vo vzťahu k rozhodnutiu o treste nevyvodil pre odsúdeného žiadne hodnotiace závery. Obvinený poukázal na to, že v minulosti nikdy nebol odsúdený pre zločin a odsúdenie za spáchanie prečinu výtržníctva z roku 2017 má zahladené, pričom súd nesprávne jeho odsúdenie z roku 2017 vyhodnotil ako dôvod zakladajúci predpoklad pre uloženie trestu odňatia slobody nad 1/3 zákonnej trestnej sadzby so zaradením na jeho výkon do najťažšej skupiny, hoci v jeho prípade ide o prvotrestanú osobu.

29. Obvinený v závere dovolania poukázal na to, že v minulosti bol v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 2T/6/2010 vo väzbe od 11. augusta 2009 do 9. novembra 2010, pričom následne bol rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 2. septembra 2014, sp. zn. 5To/43/2014 spod obžaloby oslobodený, teda väzobne bol zohľadňujúc aj jeho trestné stíhanie v prejednávanej veci stíhaný spolu takmer 48 mesiacov podľa § 76 ods. 6 písm. b) Trestného poriadku. Obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil ako nezákonné dovolaním napadnuté rozsudky a prepustil ho na slobodu a v prípade, ak najvyšší súd uzná, že je ho po prepustení na slobodu potrebné obmedziť technickými prostriedkami podľa § 82 ods. 4 Trestného poriadku uviedol, že je pripravený sa takému obmedzeniu podriaďiť.

30. K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava II, ktorý v podaní doručenom Mestskému súdu Bratislava I dňa 21. júna 2023 uviedol, že dôvody dovolania uvedené obvineným nie sú dané. Podľa prokurátora sa celé súdne konanie uskutočnilo v súlade so zákonom, pričom zákonnosť konania okresného súdu mal potvrdiť aj krajský súd. Prokurátor ďalej uviedol, že nevykonanie niektorých dôkazov, resp. ich odmietnutie súdom, za predpokladu, že ich vykonanie je podľa názoru súdu neúčelné, nevhodné či nadbytočné, nezakladá naplnenie dôvodu na podanie mimoriadneho opravného prostriedku. Prokurátor preto považuje dovolanie obvineného za nedôvodné.

31. Obvinený ďalším podaním doručeným najvyššiemu súdu dňa 8. decembra 2023 (ďalej len „doplnenie dovolania") rozvinul svoju argumentáciu k dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku a poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 462/2022, z

ktorého vyplýva, že v zmysle princípu prednosti založenom na precedentnej záväznosti rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor EÚ“), sú všetky sudy na všetkých ich funkčných úrovniach povinné posudzovať otázky relevantné pre vlastné rozhodnutie podľa rozhodovacej praxe Súdneho dvora EÚ, inak postupom sudcu dôjde k zásahu do ústavného práva na súdnu ochranu, resp. spravodlivé súdne konanie. Obvinený ďalej poukázal na rozsudok ESĽP zo dňa 1. júna 2023, č. 19990/2020 vo veci Erik Adamčo proti Slovenskej republike, v ktorom ESĽP okrem iného uviedol, že postupom sudcu v trestnom konaní vedenom proti sťažovateľovi došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), pretože vina sťažovateľa bola založená na dôkazoch, ktorých použitie nebolo sprevádzané primeranými zárukami na zabezpečenie celkovej spravodlivosti konania, najmä keď sudy skreslili obsah niektorých dôkazov tým, že nevenovali individuálnu pozornosť rozsahu a výhodám, ktoré boli poskytnuté spolupracujúcim svedkom. Podľa obvineného sudy založili jeho vinu na výpovediach svedkov z prípravného konania, ktoré boli postihnuté závažnými vadami bez možnosti obhajoby viesť kontradiktórny výsluch nielen k obsahu tvrdení svedkov, ale aj k zaujatosti a nevierohodnosti svedkov. Obvinený namieta, že okresný súd nevyhovел jeho návrhu na doplnenie dokazovania pripojením spisu z trestného konania voči svedkom F. L., J. B. a M. O., nepripustil výsluch svedkyne O. B. a nepripojil jej trestný spis, nepripustil výsluch vyšetrovateľov, ktorí viedli výsluchy z prípravného konania a nepripustil ani výsluch osoby prítomnej pri výsluchu, v dôsledku čoho potom okresný súd nezabezpečil dostatočné záruky na zabezpečenie spravodlivosti konania k ťažiskovej argumentácii obvineného za situácie, keď svedkovia na hlavnom pojednávaní odopreli vypovedať, či malo byť znemožnené vedenie obhajoby na preverenie možnosti zaujatosti pôvodcov týchto dôkazov.

32. Obvinený ďalej v doplnení dovolania poukázal na rozhodnutia ESĽP z 15. decembra 2022 o sťažnostiach sťažovateľov Paulusa a Vášarába proti Slovenskej republike č. 208081/19 a 29644/19, kde ESĽP vyslovil porušenie práv obhajoby v tom, že súd založil vinu na preverení len jednej verzie možného naplnenia skutkového deja bez toho, aby boli preverené verzie ponúknuté sťažovateľmi a súčasne v tom, že nevypočul svedkov navrhnutých obhajobou na preukázanie zaujatosti a nedôveryhodnosti svedka. Obvinený v tejto súvislosti poukázal na to, že okresný súd bez náležitého vysvetlenia odmietol jeho návrh na doplnenie dokazovania vypočutím svedkov F. D., H. X., J. E. a K. L. k otázke zaujatosti a nevierohodnosti svedkov, a to napriek tomu, že predložil čestné vyhlásenia ním navrhnutých svedkov, z ktorých bolo možné predpokladať význam takýchto dôkazov. Obvinený ďalej uviedol, že nebola preverená jeho obhajoba vzťahujúca sa k rozsahu trestného činu v tom zmysle, že nepovolené látky patrili iným osobám a v tejto súvislosti namietal postup súdu, ktorý ním navrhované doplnenie dokazovania odmietol poukazom na prebiehajúce konanie, v ktorom malo dôjsť k ovplyvneniu svedkov, v ktorom však nebol stranou konania, pričom ním navrhovaní svedkovia ani teoreticky nespádali do okruhu políciou identifikovaných údajne ovplyvňovaných svedkov.

33. Spis Okresného súdu Bratislava II (pozn. teraz Mestského súdu Bratislava I) bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený na rozhodnutie o dovolaní obvineného dňa 17. októbra 2023, pričom vec napadla do senátu 5T, ktorý podľa Rozvrhu práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2023 v znení účinnom ku dňu predloženia spisu rozhodoval v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Štíft a JUDr. Dušan Szabó. Riadiaci predseda senátu JUDr. Juraj Kliment opatrením zo dňa 23. októbra 2023 za sudcu spravodajcu určil člena senátu JUDr. Dušana Szabóa.

34. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) skúmal splnenie procesných podmienok na podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným ako oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, potom ako obvinený využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodu dovolania podľa § 374 ods. 2 Trestného poriadku.



35. Úvodom najvyšší súd pripomína, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych väd, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť skutočne len výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Trestného poriadku). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd dokazovanie len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Trestného poriadku. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

36. Dovolací súd pri náprave namietaných pochybení preskúmvava v zásade tie nedostatky, ktoré boli preskúmvané už v odvolacom konaní a neboli napravené odvolacím súdom, ako aj pochybenia spôsobené odvolacím súdom. Tomu potom zodpovedá aj obmedzenie možnosti podať dovolanie v prípade, keď neboli využité riadne opravné prostriedky (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku) a povinnosť obsahovo namietat' skutočnosti známe v pôvodnom konaní zakladajúce niektoré z dovolacích dôvodov najneskôr v odvolacom konaní (§ 371 ods. 4 Trestného poriadku). Obsah konkrétne uplatnených vytýkaných chýb a tvrdení, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, by mal vecne zodpovedat' zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pričom v skutočnosti obsahuje argumenty a tvrdenia stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu alebo iného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

37. Zároveň je potrebné uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku nezodpovedá dovolaťelom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku, a to bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnemu dôvodu dovolania označenému dovolaťelom v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku. Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolaťelom podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku, ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, než ktorý dovolaťel uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku, dovolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Trestného poriadku a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 16. augusta 2011, sp. zn. 2Tdo 30/2011).

38. Obvinený v dovolaní označil dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) a písm. j) Trestného poriadku.

39. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku najvyšší súd stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné chápat' ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Trestného poriadku). Za porušenie práva na obhajobu podľa tohto ustanovenia, preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti

podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (R 7/2011, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2009, sp. zn. 2 Tdo 45/2009).

40. Vo vzťahu k rozsahu dokazovania, vo všeobecnosti, treba zdôrazniť i to, že súd vykonávajúci dokazovanie nie je viazaný návrhmi strán či ich názormi. Je výlučne na jeho zvážení, vykonanie ktorého z dôkazov má pre rozhodnutie veci podstatný význam a vykonanie ktorého naopak nie je právne významné, keďže pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila (*argumenta ponderantur, non numerantur*). Dôkazy, ktoré boli získané zákonným spôsobom, súdy v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku hodnotia podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Treba zdôrazniť, že žiaden dôkaz nemá zákonom predpísanú dôkaznú silu a je len na hodnotiacej úvahe súdu, ako sa s dôkaznou hodnotou jednotlivých dôkazov vysporiada, ktoré bude považovať za relevantné a ktoré naopak za menej podstatné. Ak teda súdy nižšieho stupňa vyhodnotili výsledky dokazovania v zmysle zákona, v rozsahu a spôsobom, ktorý však nie je súladný s predstavami obvineného, nemožno takýto postup považovať za naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ani žiadneho iného dovolacieho dôvodu.

41. Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru, ako aj čl. 50 ods. 3 ústavy nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Z dikcie citovaného dovolacieho dôvodu je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu potom o zásadné porušenie práva na obhajobu ide najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby. Výnimočne môže ísť aj o porušenie iných obhajovacích práv obvineného, ktorých porušenie sa prejaví na jeho postavení zásadným spôsobom.

42. Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený vidí v tom, že mu súd zabránil viesť akékoľvek dokazovanie k otázke zaujatosti a neverohodnosti svedka F. L. a tiež v tom, že okresný súd ako nadbytočné odôvodnil vykonanie navrhovaných dôkazov (výsluchy vyšetrovateľov, výsluch predchádzajúceho obhajcu obvineného a pripojenie trestného spisu O. B.) s odôvodnením, že už vykonal iné množstvo dôkazov smerujúcich k predaju látok svedkami iným osobám po dlhší čas, hoci obvinený ďalšie dôkazy navrhol vykonať k otázke nespôsobilosti dôkazov svedeckých výpovedí z prípravného konania.

43. Uvedené výhrady obvinený uviedol aj v rámci odvolacieho konania, keď za chybu konania na okresnom súde považoval aj to, že neboli vypočutí svedkovia, ktorých navrhla obhajoba, aby sa také osoby vyjadrovali práve k osobám spolupracujúcich svedkov a uviedli vlastné poznatky o týchto kľúčových svedkoch.

44. Okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku k písomným prehláseniam svedkov predložených obhajcom obvineného uviedol, že ich dôkazná sila je mizivá a doplnil, že existuje dôvodné podozrenie z

ovplyvňovania svedkov rodinnými príslušníkmi obvineného, pre ktoré konanie už bola na okresnom súde podaná obžaloba na syna a brata obvineného pre zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona. K predmetným prehláseniam svedkov okresný súd ďalej uviedol, že sú urobené neprocesným spôsobom.

45. K uvedeným výhradám obvineného krajský súd v napadnutom uznesení uviedol, že nemal dôvod spochybniť hodnovernosť výpovedí spolupracujúcich svedkov F. L., J. B. a M. O. a zároveň uviedol, že si je vedomý, že k hodnoteniu výpovedí spolupracujúcich svedkov je potrebné pristupovať obzvlášť starostlivo. Krajský súd však zároveň uviedol, že nie je možné bez ďalšieho výpovede takýchto svedkov odmietnuť len preto, lebo sa rozhodli spolupracovať s orgánmi činnými v trestnom konaní a usvedčovať páchateľov, pričom pri hodnotení výpovedí takýchto svedkov je potrebné starostlivo sledovať, či ich výpovede sú vnútorne logické, konzistentné, v podstatných bodoch zhodné a zároveň či sú v dobrom logickom súlade aj s ostatnými vykonanými dôkazmi.

46. Krajský súd ďalej uviedol, že výpovede spolupracujúcich svedkov vyhodnotil v zhode s okresným súdom ako vnútorne logické a konzistentné, v dobrom logickom súlade medzi sebou, ako aj s inými vykonanými dôkazmi. Z obsahového hľadiska krajský súd výpovede spolupracujúcich svedkov vyhodnotil ako vierohodné, ničím nespochybnené, pričom nezistil ani žiadny dôvod, pre ktorý by svedkovia mohli vypovedať skreslene, resp. nepravdivo. Podľa krajského súdu obhajoba nepredložila žiadne silné a presvedčivé argumenty, z ktorých by bolo možné usudzovať na nepravdivosť výpovedí spolupracujúcich svedkov. K písomným prehláseniam F. X., X. Q., X. B., F. J., K. L., F. D., H. X., J. E. a F. L. krajský súd uviedol, že tieto nie sú dôkaznými prostriedkami použiteľnými v trestnom konaní a doplnil, že okresný súd nepochybil, keď odmietol vykonať výsluchy uvedených osôb ako svedkov, keďže ich považoval za nadbytočné, zvlášť v prípade, ak pretrváva dôvodné podozrenie, že obžalovaný buď sám počas výkonu väzby, resp. prostredníctvom svojich rodinných príslušníkov či inak pôsobil na viacerých svedkov, aby títo vypovedali v jeho prospech.

47. Najvyššiemu súdu je známa aplikačná prax ústavného súdu odvíjajúca sa od nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 546/2020 z 23. februára 2021 [postupne osvojenú zo strany ďalších senátov ústavného súdu (I. ÚS 343/2022, I. ÚS 339/2022, II. ÚS 514/2022, II. ÚS 559/2021, III. ÚS 302/2022, IV. ÚS 15/2023 atď.)], v zmysle ktorej dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nezodpovedá právo na obhajobu len vo formulačnom rozsahu čl. 50 ods. 3 ústavy (primeraný čas na prípravu obhajoby a možnosť obhajovať sa sám alebo prostredníctvom obhajcu), ale obhajobné práva v kontexte spravodlivého procesu podľa čl. 6 dohovoru, a teda aj v rozsahu čl. 46 ods. 1 ústavy (s odrazom najmä v § 34 Trestného poriadku). Z hľadiska dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ide o prieskum obhajobného atribútu spravodlivého procesu spočívajúci vo vyhodnotení dovolacím súdom, či sa skôr konajúce súdy spoľahlivo a nearbitrárne vyrovnali v odôvodnení svojich rozhodnutí s otázkami podstatnými pre rozhodnutie, čo zodpovedá obhajobným právam obvineného.

48. Právu na obhajobu nezodpovedá povinnosť konajúceho súdu v trestnej veci vykonať všetky obžalovaným navrhované dôkazy. Súd v trestnom konaní podrobuje vyvíjajúcu sa dôkaznú situáciu permanentnému hodnoteniu a na dôkazné návrhy strán konania reaguje vždy v závislosti od konkrétnej fázy tohoto kontinuálne prebiehajúceho procesu. Nadväzne je dôležitou povinnosťou trestného súdu objasniť, z akého dôvodu neakceptoval dôkazné návrhy strán procesu. Podoby splnenia tejto povinnosti môžu byť rozmanité. Dôležité je, aby ich spájal spoločný menovateľ, ktorým je preskúmateľnosť, teda ich spätná konfrontovateľnosť s ostatnými okolnosťami prejednávanej veci. Len tak možno spoľahlivo vyhodnotiť, či postup objasňovania skutkového stavu veci nevykazuje známky svojvôle, a tým de facto zneužitia moci, ktorou súd pri usmerňovaní dokazovania disponuje. Preskúmateľnosť je kvalita adresovaná v prvom rade účastníkovi konania - v trestnom konaní obžalovanému. On je adresátom rozhodnutia, jeho sa budú právne o faktické účinky rozhodnutia bezprostredne dotýkať. Preto práve on je prvoradým nositeľom práva spoznať skutočné dôvody výroku meritórneho rozhodnutia v trestnom konaní. Požiadavka na ich spoznanie však nemusí mať v každom prípade nutne podobu rekapitulácie všetkých podstatných dôvodov v jednom záverečnom rozhodnutí (uznesenie Ústavného súdu SR z 18.

augusta 2023, sp. zn. III. ÚS 386/2023).

49. Kľúčovou otázkou môže byť podľa okolností prípadu aj odmietnutie výsluchu svedka, pričom dovolací súd ju nehodnotí v pozícii prvostupňového súdu alebo odvolacieho súdu (teda ako primárne skutkovú otázku, resp. otázku hodnotenia dôkazov), ale spôsob vysporiadania sa s ňou v odôvodnení rozhodnutia (v konečnom dôsledku) odvolacím súdom (do úvahy sa berie komplex oboch rozhodnutí, a to preskúmaného a prieskumného, resp. druhostupňového). Na odobrenie záverov skôr konajúcich súdov musí ísť o vyrovnanie sa s dotknutou otázkou udržateľným spôsobom, pričom dovolací súd nemusí nevyhnutne dospieť k rovnakému spôsobu vyriešenia tejto otázky (stotožniť sa s obsahom a rozsahom vlastnej úvahy skôr konajúceho súdu o otázke vyhovieť alebo odmietnutia predmetného návrhu, taká úvaha však musí byť v odôvodnení relevantne prítomná). Pri hodnotení rozhodnutia súdu nižšieho stupňa dovolacím súdom nie je prekážkou ani § 371 ods. 7 Trestného poriadku, ktorý pokrýva nemožnosť atakovania (len) odôvodnenia rozhodnutia bez smerovania k odlišnému rozhodnutiu vo veci samej (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 7. septembra 2023, sp. zn. I. ÚS 72/2023).

50. K návrhu obvineného na vypočutie vyšetrovateľov a predchádzajúceho obhajcu obvineného sa najvyšší súd vyjadruje v rámci posudzovania dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku (body 101-116).

51. Najvyšší súd preto v rámci prieskumu obvineným uplatneného dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku preskúmal, aké bolo posúdenie návrhu obvineného na vypočutie svedkov F. X., X. Q., X. B., F. J., K. L., F. D., H. X., J. E. a F. L. okresným súdom a v nadväznosti na to aj vysporiadanie sa s touto otázkou v kontexte uplatneného dovolacieho dôvodu v napadnutom uznesení krajského súdu, a to vo vzťahu k okolnostiam preskúmanej veci. Na tento účel najvyšší súd aplikoval aj tzv. „Perna test“ (Perna proti Taliansku, č. 48898/99, rozsudok veľkého senátu zo 6. mája 2003, doplnený koncepciou v zmysle rozsudku veľkého senátu ESLP vo veci Murtazalijeva proti Rusku z 18. decembra 2018, č. 36658/05), ktorý je založený na posúdení troch základných kritérií: (a) či bola žiadosť o doplnenie dokazovania dostatočne odôvodnená a či sa týkala podstaty obvinenia, či (b) bol posúdený význam určitého dôkazu a či v tejto súvislosti boli súdom poskytnuté dostatočné dôvody, prečo dôkaz nebol vykonaný v priebehu súdneho konania a napokon (c) či toto rozhodnutie nenarušilo celkovú spravodlivosť konania.

52. Vo vzťahu k prvému kritériu najvyšší súd uvádza, že návrh obvineného na doplnenie dokazovania sa týkal podstaty obvinenia v tom slova zmysle, že obvinený navrhoval vypočuť svedkov za účelom spochybnenia výpovedí spolupracujúcich svedkov, predovšetkým F. L. a J. B.. Obvinený navrhoval vypočuť svedkov, ktorí mali dosvedčiť, že im svedkovia F. L. a J. B. mali uviesť skutočnosti, ktoré vyvracajú priebeh skutkového deja tak, ako ho ustálil okresný súd, a to v rôznych ohľadoch (či už v tom, kto v skutočnosti s drogami obchodoval, resp. v tom, že svedok J. B. mal opakovane potvrdiť, že na obvineného vypovedá len z dôvodu, aby ochránil svoju matku O. B.).

53. K druhému kritériu najvyšší súd uvádza, že okresný ako aj krajský súd navrhované dôkazy posúdili (okresný súd ich odmietol vykonať a krajský súd na takéto odmietnutie návrhov na doplnenie dokazovania okresným súdom reagoval) a zároveň obvinenému poskytli dôvody, pre ktoré navrhované dôkazy neboli vykonané. Či boli také dôvody dostatočné, je potrebné posúdiť nielen osobitne vo vzťahu k okresnému i krajskému súdu, ale vo vzťahu k odôvodneniam rozhodnutí oboch súdov spoločne, keďže ich rozhodnutia tvoria jednotu.

54. Pokiaľ ide o okresný súd, tento sa vyjadril tak, že dôkazná sila takých dôkazov je mizivá. Okresný súd taký záver prijal napriek tomu, že navrhované dôkazy v konečnom dôsledku nevykonali, preto jeho konštatovanie o „mizivej sile“ takých dôkazov je prinajmenšom nenáležité. Rovnako tak je nenáležité vyjadrenie okresného súdu, ale tiež aj krajského súdu o tom, že prehlásenia svedkov nie sú procesne použiteľné, resp. že sú urobené neprocesným spôsobom. Okresný a aj krajský súd si vôbec neuvedomili, že obvinený nenavrhoval vykonať dokazovanie oboznámením predmetných prehlásení, ale tieto súdom predkladal za účelom preukázania toho, na aké okolnosti majú byť ním navrhovaní

svedkovia vypočutí. Prístup, ktorý okresný a aj krajský súd v tomto smere zvolili, objektívne nemôže u obvineného vzbudzovať dôveru v spravodlivosť konania.

55. Na strane druhej krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia výslovne uviedol, že si uvedomuje dôležitosť starostlivého posudzovania výpovedí spolupracujúcich svedkov a zároveň dodal, že nie je možné bez ďalšieho výpovede takýchto svedkov odmietnuť len preto, lebo sa rozhodli spolupracovať s orgánmi činnými v trestnom konaní a usvedčovať páchateľov. Krajský súd ďalej uviedol, že výpovede spolupracujúcich svedkov sú vnútorne logické a konzistentné a zároveň v dobrom logickom súlade medzi sebou, ako aj s inými vykonanými dôkazmi, z čoho potom vyplýva, že ich nehodnotil izolovane, ale v spojení s ďalšími vykonanými dôkazmi.

56. Oba sudy sa ďalej poukázali na obžalobu prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava II zo dňa 23. decembra 2020, sp. zn. 4 Pv 106/20/1102-48 podanú na okresný súd na P. A., brata obvineného a Z. A., syna obvineného, ktorí mali vplývať na svedkov F. P., T. L., T. I., D. B. a P. L. s cieľom, aby títo svedkovia vypovedali, resp. zmenili svoje predchádzajúce výpovede v prospech obvineného, z čoho vyvodili dôvodné podozrenie z ovplyvňovania svedkov rodinnými príslušníkmi obvineného.

57. Z uvedeného potom najvyšší súd vyvodzuje, že hoci argumentácia okresného a aj krajského súdu vo vzťahu k procesnej použiteľnosti prehlásení svedkov navrhovaných obvineným bola nenáležitá, obvinenému boli poskytnuté dostatočné dôvody, prečo sudy jeho návrhu na vypočutie svedkov nevyhoveli.

58. Najvyšší súd zároveň zastáva názor, že rozhodnutie o nevyhovení návrhu na doplnenie dokazovania výsluchom svedkov navrhnutých obvineným nenarušilo celkovú spravodlivosť konania, pretože odsúdenie obvineného nie je založené len na výpovediach spolupracujúcich svedkov F. L., M. O. a J. B.. Okresný súd vykonal rozsiahle dokazovanie, a to najmä výsluchmi ďalších svedkov, čítaním znaleckých posudkov, odborných vyjadrení, zápisníc o vykonaní domových prehládok a prehládok iných priestorov, prečítaním prepisov záznamov telekomunikačnej prevádzky.

59. Vo vzťahu k poukazu obvineného na rozsudok ESĽP zo dňa 1. júna 2023, č. 19990/2020 vo veci Erik Adamčo proti Slovenskej republike najvyšší súd uvádza, že medzi trestnou vecou obvineného a trestnou vecou Erika Adamča je zásadný rozdiel. V prípade Erika Adamča bolo odsúdenie založené hlavne na svedectvách osôb, ktoré sa priznali k účasti na vraždách údajne spáchaných spolu s Erikom Adamčom a ktorí súhlasili spolupracovať s prokuratúrou výmenou za poskytnuté výhody a iné svedecké dôkazy boli len z počutia a znalecké dokazovanie sa týkalo spôsobu, akým bola vražda vykonaná a nie identity vraha, pričom výhody poskytnuté takým svedkom boli významné a orgány odďaľovali stíhanie svedkov za viaceré vraždy. V prípade obvineného však z vykonaného dokazovania vyplynulo, že spolupracujúci svedkovia F. L., M. O. a J. B. boli odsúdení súdom, ktorý prijal ich vyhlásenie o vine, teda nešlo o schválenie dohôd, ktoré by boli uzavreté medzi týmito svedkami a prokuratúrou, pričom títo svedkovia boli odsúdení ešte pred odsúdením obvineného a príslušný rozsudok, ktorým došlo k ich odsúdeniu bol na hlavnom pojednávaní oboznámený. Z predmetného rozsudku (body 86-87) zároveň vyplýva, že spolupracujúcim svedkom neboli poskytnuté žiadne neštandardné výhody napr. v podobe zastavenia trestného stíhania, či odsúdenia v nižšej právnej kvalifikácii zohľadňujúc skutočnosť, že boli de facto spolupáchateľmi obvineného.

60. Najvyšší súd sa nestotožňuje s názorom obvineného, že záruku celkovej spravodlivosti konania naplní pripojenie spisu z trestného konania vedeného voči svedkom F. L., J. B. a M. O., ďalej vykonanie výsluchu svedkyne O. B. a pripojenie jej trestného spisu, či výsluchy vyšetrovateľov, ktorí viedli výsluchy z prípravného konania, resp. výsluch osoby prítomnej pri výsluchu, k čomu sa najvyšší súd podrobnejšie vyjadruje v bodoch 89 a 95-116 tohto uznesenia.

61. Pokiaľ obvinený poukazuje na rozhodnutia ESĽP z 15. decembra 2022 o sťažnostiach sťažovateľov Paulusa a Vášarába proti Slovenskej republike č. 208081/19 a 29644/19 najvyšší súd uvádza, že v predmetnej veci bolo odsúdenie sťažovateľov založené len na jednej verzii udalostí a odmietnutí

preskúmania verzie predloženej sťažovateľmi, pričom spolupracujúcim svedkom bola ponúknutá beztretnosť. Prípád obvineného je však iný v tom, že obvineného okrem výpovedí spolupracujúcich svedkov usvedčuje aj celý rad ďalších dôkazov a spolupracujúci svedkovia neostali nepotrestaní, pričom ich výpovede boli podporené aj výpoveďami iných svedkov, ako aj prepismi záznamov telekomunikačnej prevádzky nehovoriac o tom, že súdy venovali náležitú pozornosť prevereniu výpovedí spolupracujúcich svedkov.

62. K dovolacej námietke obvineného, že absencia zvukového záznamu z hlavného pojednávania konaného dňa 19. februára 2020 a 29. apríla 2020, ako aj absencia zvukového záznamu z verejného zasadnutia konaného dňa 3. februára 2022 na krajskom súde v časti vykonania dokazovania oboznámením obžaloby Okresnej prokuratúry Bratislava II, sp. zn. 4 Pv 106/20/1102 má zakladať ďalší dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku najvyšší súd uvádza, že sa s názorom obvineného nestotožňuje.

63. Obvinený k uvedenej dovolacej námietke poukázal na rozsudok najvyššieho súdu zo dňa 21. januára 2020, sp. zn. 4Tdo/63/2019, v ktorom najvyšší súd uviedol nasledovné: „Vo vzťahu k námietke obvineného, že zvukový záznam z hlavného pojednávania konaného okresným súdom 10. mája 2019 podľa § 61a Trestného poriadku nie je úplný, keďže nezachytáva úvod pojednávania, a to vyhlásenie opatrenia podľa § 58 ods. 3 Trestného poriadku o spôsobe vyhotovovania zápisnice o hlavnom pojednávaní, zistenie podmienok na vykonanie hlavného pojednávania, zistenie prítomnosti osôb, vyhlásenie uznesenia podľa § 249 ods. 3, ods. 4 Trestného poriadku o vylúčení verejnosti, je nutné obhajobe prisvedčiť, že podľa citovaného ustanovenia je súd povinný vyhotovovať zvukový záznam celého hlavného pojednávania. Obmedzenie zvukového zaznamenávania len na časť vykonávania dokazovania sa vzťahuje na verejné zasadnutie, nie však hlavné pojednávanie. Na strane druhej nevyhotovenie zvukového záznamu časti hlavného pojednávania v rozsahu naznačenom obhajobou (ako je to vyššie uvedené), pri zachytení celého priebehu dokazovania, nemá za následok porušenie práva na obhajobu obvineného zásadným spôsobom, pritom len takéto porušenie, ako to vyplýva z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, predstavuje naplnenie dovolacieho dôvodu. Navyše obvinený ani konkrétne neuvádza ako mu nevyhotovenie zvukového záznamu úvodnej časti hlavného pojednávania znemožnilo, či sťažilo obhajobu, len vo všeobecnosti poukazuje na chybný postup okresného súdu, preto ani z materiálneho hľadiska nemožno dospieť k záveru o zásadnom porušení práv obvineného.“

64. V uvedenom rozhodnutí sa najvyšší súd exaktne nevyjadril v tom zmysle, že by nevyhotovenie zvukového záznamu z hlavného pojednávania bez ďalšieho zakladalo dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ako to tvrdí obvinený.

65. Podľa § 61a Trestného poriadku Hlavné pojednávanie a verejné zasadnutie v rozsahu, v ktorom sa na verejnom zasadnutí vykonáva dokazovanie, sa zaznamenáva aj s využitím technického zariadenia určeného na zaznamenávanie zvuku. Takto vyhotovený záznam sa uchová na nosiči dát, ktorý je súčasťou spisu; záznam možno uchovávať aj iným vhodným spôsobom.

66. Podľa § 56 ods. 1 vyhlášky MS RS č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, Špecializovaný trestný súd a vojenské súdy Zvukový záznam z pojednávania sa uchováva na nosiči dát, ktorý sa po skončení súdneho pojednávania pripojí k súdnemu spisu, alebo sa v súdnom spise urobí poznámka, kde je zvukový záznam uložený.

67. Ustanovenie § 61a Trestného poriadku bolo do Trestného poriadku doplnené s účinnosťou od 1. marca 2015, a to zákonom č. 353/2014 Z. z. ktorým sa mení a doplňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a doplňajú niektoré zákony (pozn. do 16. apríla 2015 v znení: Hlavné pojednávanie, verejné zasadnutie a neverejné zasadnutie sa zaznamenáva aj s využitím technického zariadenia určeného na zaznamenávanie zvuku. Takto vyhotovený záznam sa uchová na nosiči dát, ktorý je súčasťou spisu; záznam možno uchovávať aj iným vhodným spôsobom.) a neskôr (s účinnosťou od 17. apríla 2015) modifikované zákonom č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

68. Hoci dôvodové správy k citovaným zákonom neobsahujú vysvetlenie, z akého dôvodu sa zaviedla povinnosť zaznamenávať priebeh hlavného pojednávania, je možné súhlasiť so záverom uvedeným v komentári k Trestnému poriadku (pozn. vydavateľstvo C. H. Beck, 2021), kde sa uvádza, že vyhotovovanie zvukového záznamu má viesť k dodržiavaniu zákonnosti a dôstojnosti pojednávania a správania sa všetkých osôb prítomných v pojednávacej miestnosti, pričom zvukový záznam môže byť použitý aj pri riešení sporov o správnosť zápisnice, prípadne v rámci disciplinárneho konania.

69. S obvineným je potrebné súhlasiť v tom, že súd je povinný zabezpečiť zaznamenávanie priebehu hlavného pojednávania (a tiež priebehu verejného zasadnutia v rozsahu, v ktorom sa vykonáva dokazovanie) aj s využitím technického zariadenia určeného na zaznamenávanie zvuku, avšak pokiaľ tak z rôznych dôvodov neurobí, neznamená to, že by takéto pochybenie malo automaticky znamenať založenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

70. Najvyšší súd poukazuje na bod 41 tohto uznesenia a uvádza, že povinnosť súdu zabezpečiť zaznamenávanie priebehu hlavného pojednávania aj s využitím technického zariadenia určeného na zaznamenávanie zvuku totiž nie je možné vnímať ako procesné obhajovacie právo obvineného, a preto porušenie tejto povinnosti nezakladá žiaden dôvod dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

71. Pokiaľ obvinený argumentuje tým, že nezaznamenaním dôkazných prostriedkov zvukovým záznamom v rozsahu dvoch pojednávacích dní došlo k znemožneniu posudzovania závažnosti tvrdení navrhovaného svedka JUDr. L. L. o skutočnostiach týkajúcich sa priebehu výsluchu spochybňovaných svedkov, najvyšší súd opakovane poukazuje na svoju argumentáciu v bodoch 101-116 tohto uznesenia a opakovane uvádza, že dôkazom o priebehu výsluchu svedka je zápisnica o výsluchu svedka a nie výsluch obhajcu, ktorý sa na takom výsluchu svedka zúčastnil. Pokiaľ ide o verejné zasadnutie konané na krajskom súde o odvolaní obvineného, obvinený neuviedol, v čom konkrétne mala byť jeho obhajoba sťažaná tým, že krajský súd nezabezpečil vyhotovenie zvukového záznamu z priebehu verejného zasadnutia v rozsahu uvedenom v § 61a Trestného poriadku.

72. Zhrnúc argumentáciu uvedenú v bodoch 39 až 71 tohto uznesenia najvyšší súd uzatvára, že dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nie je daný.

73. Obvinený ako ďalší dôvod dovolania označil dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, podľa ktorého je dôvodom dovolania, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom, musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

74. Z uvedeného logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukážu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere („solely or to a decisive extent“) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, (pozri Mariana Marinescu v. Rumunsko - rozsudok ESĽP z 2. februára 2010, Emen v. Turecko - rozsudok ESĽP z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší v. Holandsko - rozsudok ESĽP z 23. apríla 1997, Visser v. Holandsko - rozsudok ESĽP zo 14. februára 2002, Al-Khawaja a Tahery v. Spojené kráľovstvo - rozsudok ESĽP z 15. decembra 2011 a ďalšie).

75. V rámci dovolaní iniciovaného prieskumom odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister

spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz, alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

76. Najvyšší súd poznamenáva, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku - „rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom“ a jeho zrkadlové znenie - „rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré boli súdom vykonané nezákonným spôsobom“, nemožno vykladať v rozpore s jeho logickým i materiálnym významom a účelom (je založené na dôkazoch) tak, že pôjde o prípady, keď súd dôkaz nevykonal. Súd nie je povinný vykonať dôkazy, ktoré strany nenavrhli a tiež nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale súd ich nepovažuje za rozhodné a dôležité pre spravodlivé rozhodnutie (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku, § 2 ods. 10 Trestného poriadku, § 2 ods. 11 Trestného poriadku) a napokon súd nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale „neskoro“ (§ 240 ods. 3 druhá veta Trestného poriadku), alebo neprejavili reálnu snahu o ich vykonanie (§ 240 ods. 4 tretia veta Trestného poriadku).

77. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený len vtedy, ak súd vykonal dôkazy nezákonným spôsobom tzn., že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon. Preto platí, že nevykonanie dôkazu súdom nie je možné považovať za okolnosť odôvodňujúcu existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, nakoľko iba opačný postup súdu - vykonanie dôkazu nezákonným spôsobom môže naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 3. mája 2023, sp. zn. 1Tdo/20/2023).

78. Obvinený vo vzťahu k výpovediam spolupracujúcich svedkov, predtým spoluobvinených, vzniesol viaceré výhrady. Obvinený zastáva názor, že v zmysle zásady zákazu zmeny k horšiemu okresný súd nemôže vykonať také dôkazy, ktoré obžalobou neboli navrhnuté ku dňu rozhodnutia krajského súdu, ktorý svojím uznesením (pozn. v poradí prvé zrušujúce uznesenie krajského súdu z 22. septembra 2020, sp. zn. 4To/73/2020) zrušil rozsudok okresného súdu (pozn. v poradí prvý rozsudok okresného súdu zo dňa 20. júla 2020, sp. zn. 4T/132/2019) len na podklade odvolania obvineného a vykonané v inej forme daného pôvodcu dôkazu a zároveň za predpokladu ich spôsobilosti privodiť z pohľadu obvineného zásadné zhoršenie skutkového stavu voči obvinenému oproti stavu, ako ho považoval za zistený krajský súd.

79. S uvedenou výhradou obvineného sa najvyšší súd nemôže stotožniť. Podľa § 327 ods. 2 Trestného poriadku Ak bol napadnutý rozsudok zrušený len v dôsledku odvolania podaného v prospech obžalovaného, nemôže v novom konaní dôjsť k zmene rozhodnutia v jeho neprospech.

80. Z citovaného ustanovenia Trestného poriadku bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že zákaz zmeny k horšiemu (*reformatio in peius*) sa týka výlučne zákazu zmeny k horšiemu vo vzťahu k rozhodnutiu, ktorým sa konanie na príslušnom stupni konania končí, t. j. v prípade okresného súdu vo vzťahu k jeho rozsudku. Uvedené napokon vyplýva aj z rozsudku najvyššieho súdu z 12. júna 2019, sp. zn. 6Tdo/22/2019, na ktorý poukazuje obvinený, v ktorom najvyšší súd uviedol, že pri absencii odvolania prokurátora „nemôže súd I. stupňa rozhodnúť v neprospech obvineného výrokom o vine - zmenou skutku, právnou kvalifikáciou skutku a právnou vetou, výrokom o treste a spôsobe jeho výkonu a výrokom o ochrannom opatrení a výrokom o škode, ak nebol podaný opravný prostriedok zo strany poškodeného“.

81. Rovnako tak ústavný súd vo svojom náleze zo dňa 4. novembra 2015, sp. zn. I. ÚS 302/2015, na ktorý obvinený v dovolaní tiež poukazuje, uviedol, že „Zákaz *reformatio in peius* je preto potrebné chápať nielen z pohľadu následkov trestnoprávnej zodpovednosti, ale je ju potrebné interpretovať podstatne širšie, za zmenu k horšiemu v neprospech obvineného je potom potrebné považovať akúkoľvek zmenu a v ktoromkoľvek výroku, pokiaľ zhoršuje postavenie obvineného a priamo sa ho dotýka, bez ohľadu na to, o ktorej otázke z tých, o ktorých sa v trestnom konaní rozhoduje, bolo v



danom prípade rozhodované (in. Právni rozhledy/C. H. BECK, č. 10/1998 nebo 22/1999 ZbRt). K extenzívnej aplikácii zákazu reformatio in peius vedie i zrejmy fakt, že posledným arbitrom toho, čo je či nie je na jeho prospech, by mal byť zásadne obvinený, nie súd, ktorý je nepochybne pri úvahe, či nejaká zmena obvinenému prospieva či vôbec nie, vedený i vlastnými hodnotovými predstavami. Z uvedeného vyplýva, že zákaz reformatio in peius sa vzťahuje, resp. neobmedzuje len na výrok o treste, ale na akúkoľvek zmenu rozhodnutia, ktorou by sa zhoršovalo postavenie obžalovaného."

82. Zákaz zmeny k horšiemu sa preto netýka rozsahu dokazovania po zrušujúcom uznesení krajského súdu v odvolacom konaní vyvolanom len na podklade odvolania obvineného, ale len zákazu zmeny k horšiemu v novom rozhodnutí v ktoromkoľvek výroku, pokiaľ zhoršuje postavenie obvineného a priamo sa ho dotýka. Uvedený zákaz preto nebráni okresnému súdu vykonávať aj také dôkazy, ktoré by mohli viesť k zhoršeniu postavenia obvineného, ale na podklade či už doplneného alebo opakovaného dokazovania takými dôkazmi mu bráni zmeniť ktorýkoľvek výrok svojho predchádzajúceho (t. j. zrušeného rozhodnutia) spôsobom, ktorý zhorší postavenie obvineného a bude sa ho priamo dotýkať. Pokiaľ preto na hlavnom pojednávaní po prvom zrušujúcom uznesení krajského súdu boli prečítané zápisnice o výsluchu svedkov z prípravného konania, hoci ich prokurátor v obžalobe čítať nenavrhol (pozn. pretože primárne navrhoval takých svedkov vypočuť), potom takýmto postupom zákaz zmeny k horšiemu porušený nebol, a to za predpokladu, že vo vzťahu k v poradí prvému rozsudku okresného súdu nedošlo k zmene ktoréhokoľvek výroku spôsobom, ktorý by postavenie obvineného zhoršoval a zároveň sa ho priamo týkal. Porovnávajúc výroky rozsudku okresného súdu zo dňa 20. júla 2020, sp. zn. 4T/132/2019 s výrokmi okresného súdu v jeho rozsudku zo dňa 20. októbra 2021, sp. zn. 4T/132/2019, preto najvyšší súd konštatuje, že okresný a ani krajský súd zákaz zmeny k horšiemu vyplývajúci z ustanovenia § 327 ods. 2 Trestného poriadku neporušili.

83. Ďalšia výhrada obvineného smeruje voči postupu okresného súdu po tom, ako svedok F. L. využil na hlavnom pojednávaní konanom dňa 7. decembra 2020 svoje právo a odoprel vypovedať. Následne bola na návrh prokurátora postupom podľa § 263 ods. 4 prečítaná zápisnica o výsluchu svedka F. L. z prípravného konania zo dňa 22. novembra 2019. Obvinený zastáva názor, že menovaný svedok nemal právo odoprieť vypovedať, pretože v tom čase bola jeho trestná vec týkajúca sa totožného skutku právoplatne skončená rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 13. februára 2020, sp. zn. 6T/130/2019.

84. Podľa § 130 ods. 2 Trestného poriadku Svedok je oprávnený odoprieť vypovedať, ak by výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe, svojmu príbuznému v priamom rade, svojmu súrodencovi, osvojiteľovi, osvojencovi, manželovi alebo druhovi, alebo iným osobám v rodinnom alebo obdobnom pomere, ktorých ujmu by právom pociťoval ako vlastnú ujmu. Svedok je oprávnený odoprieť vypovedať aj vtedy, ak by výpoveďou porušil svedobné tajomstvo alebo tajomstvo informácie, ktorá mu bola zverená ústne alebo písomne pod podmienkou mlčanlivosti ako osobe poverenej pastoračnou starostlivosťou.

85. Spôsobenie nebezpečenstva trestného stíhania výpoveďou svedka sa rozumie to, že svedok uvedie vo výpovedi také skutočnosti, ktoré umožňujú orgánom činným v trestnom konaní začať trestné stíhanie pre trestný čin proti určitej osobe, trestné stíhanie proti určitej osobe rozšíriť o ďalší skutok už stíhaného trestného činu alebo o nový trestný čin, alebo sprísniť hmotnoprávnu kvalifikáciu trestného činu, pre ktorý sa trestné stíhanie už vedie.

86. Z rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 13. februára 2020, sp. zn. 6T/130/2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13. februára 2019 vyplýva, že ním boli F. L., J. B. a M. O. (teda svedkovia vypočutí v trestnej veci obvineného a zároveň pôvodne spoluobvinení obvineného v jeho trestnej veci) uznaní vinnými zo spáchania nasledovných trestných činov: (i) F. L. zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, (ii) J. B. zo spáchania obzvlášť závažného zločinu

nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. e) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona a (iii) M. O. zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. j) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona.

87. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 13. februára 2020, sp. zn. 6T/130/2019 bol F. L. bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov a 8 (osem) mesiacov s použitím ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam, J. B. trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov a 8 (osem) mesiacov s použitím ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam a M. O. trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov s použitím ustanovenia § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona. Skutkový základ v prípade odsúdenia menovaných svedkov bol v podstate totožný so skutkovým základom, na podklade ktorého bol odsúdený aj obvinený.

88. Otázka možnosti odopretia vypovedať v prípade svedka, ktorý bol pôvodne spoluobvineným už bola v rozhodovacej činnosti opakovane riešená. Svedok, ktorý bol skôr obvinený, resp. je obvinený z účasti na trestnom čine obvineného, vo veci ktorého vypovedá, má vždy právo odmietnuť výpoveď podľa § 130 ods. 2 Trestného poriadku, a to aj vtedy, ak sa trestné stíhanie proti nemu vedie alebo viedlo samostatne. Ak svedok toto svoje právo využije, jeho skoršiu výpoveď nemožno pre dikciu § 263 ods. 3 písm. c) Trestného poriadku prečítať na hlavnom pojednávaní. Predchádzajúcu výpoveď takéhoto svedka, na hlavnom pojednávaní, je však možné prečítať na hlavnom pojednávaní len podľa § 263 ods. 4 Trestného poriadku za podmienky, že svedok bol pred výsluchom, ktorého sa zápisnica týka o svojom práve odoprieť výpoveď riadne poučený a výslovne vyhlásil, že toto právo nevyužíva a ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam Trestného poriadku (R 14/2012-I.). Právo svedka odoprieť výpoveď, ak by svojou výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo osobám uvedeným v § 130 ods. 2 veta prvá Trestného poriadku, je dôsledkom ústavnej ochrany a táto má prednosť pred dosiahnutím účelu trestného stíhania (§ 1 Trestného poriadku), a to aj vtedy, ak by v dôsledku jej uplatnenia dokazovanie v konkrétnej veci trpelo tzv. dôkaznou núdzou (R 14/2012-II.).

89. Zhrnúc uvedené preto najvyšší súd konštatuje, že svedkovi F. L. skončenie jeho trestného stíhania v jeho trestnej veci vedenej na Okresnom súde Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 6T/130/2019 pre totožný skutok nevytvorilo prekážku pre možnosť využitia jeho práva odoprieť vypovedať podľa § 130 ods. 2 Trestného poriadku, preto zápisnica o jeho výsluchu z prípravného konania v procesnom postavení svedka mohla byť za splnenia podmienok podľa § 263 ods. 4 Trestného poriadku prečítaná na hlavnom pojednávaní. Vo vzťahu k absencii odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 13. februára 2020, sp. zn. 6T/130/2019 najvyšší súd na tomto mieste poznamenáva, že dôkazná situácia vo vzťahu k obvinenému sa nezisťuje obsahom odôvodnenia predmetného rozsudku, ako to v dovolaní namieta obvinený. Z predmetného rozsudku je navyiac zrejmé, že svedkovia F. L. a J. B. urobili vyhlásenie o vine, keďže im boli tresty uložené aj s použitím ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam, z čoho potom vyplýva, že uvedení svedkovia sa k žalovanej trestnej činnosti priznali. Z uvedeného potom vyplýva, že okresný súd postupoval správne, pokiaľ vo vzťahu k svedkom F. L., M. O. a J. B. oboznámil len rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 13. februára 2020, sp. zn. 6T/130/2019 a nie celý trestný spis menovaných svedkov. Pokiaľ ide o obvineným vytýkané nepripojenie trestného spisu O. B., resp. nevykonanie jej výsluchu najvyšší súd uvádza, že okresný súd a ani krajský súd vo svojich rozhodnutiach obvinenému neposkytli relevantnú argumentáciu, prečo tomuto návrhu na doplnenie dokazovania nevyhoveli. Takýto postup by mohol založiť dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (bod 47 tohto uznesenia). Najvyšší súd však zastáva názor, že samotné nevysporiadanie sa s predmetným návrhom obvineného v prejednávanej trestnej veci nemá povahu zásadného porušenia práva na obhajobu, keďže okresný i krajský súd venovali dostatočnú pozornosť prevereniu výpovede svedka J. B.. Najvyšší súd zároveň poznamenáva, že neobstojí tvrdenie obvineného, že svedok J. B. preniesol svoju zodpovednosť na

obvineného v snahe ochrániť svoju matku, keďže bol uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. e) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona. Z uvedeného vyplýva, že svedok J. B. sa svojej zodpovednosti nezbavil a trest mu bol, tak ako aj obvinenému, ukladaný za rovnako závažný trestný čin.

90. Podľa § 263 ods. 4 Trestného poriadku Zápisnicu o výpovedi svedka, ktorý na hlavnom pojednávaní využil svoje právo odoprieť výpoveď podľa § 130, možno prečítať len za predpokladu, že bol pred výsluchom, ktorého sa zápisnica týka, o svojom práve odoprieť výpoveď riadne poučený a výslovne vyhlásil, že toto právo nevyužíva, ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona.

91. Z ustanovenia § 263 ods. 4 Trestného poriadku vyplývajú dve podmienky pre možnosť čítania zápisnice o výsluchu svedka, ktorý na hlavnom pojednávaní využil svoje právo a odoprel vypovedať podľa § 130 Trestného poriadku. Prvou je, že taký svedok bol pred výsluchom, ktorého sa zápisnica týka, o svojom práve odoprieť výpoveď riadne poučený a výslovne vyhlásil, že toto právo nevyužíva a druhou je, že výsluch takého svedka bol vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam Trestného poriadku.

92. Zo zápisnice o výsluchu svedka F. L. zo dňa 22. novembra 2019 vyplýva, že tento bol vypočutý v trestnej veci obvineného v procesnom postavení svedka, bol riadne poučený podľa § 130 ods. 1 aj ods. 2 Trestného poriadku a výslovne vyhlásil, že svoje právo odoprieť vypovedať nevyužíva, výslovne sa ho vzdáva a vypovedať chce a bude.

93. Pokiaľ ide o spôsob výsluchu svedka F. L., obvinený namieta nedodržanie postupu podľa § 132 ods. 1 Trestného poriadku, a to vo vzťahu k zisťovaniu pomeru svedka k prerokovávanej veci a súčasne vo vzťahu k poskytnutiu priestoru svedkovi na to, aby súvisle vypovedal všetko, čo sám o veci vie, a odkiaľ sa dozvedel ním uvádzané skutočnosti.

94. Podľa § 132 ods. 1 Trestného poriadku Na začiatku výsluchu sa treba svedka opýtať na jeho pomer k prerokovávanej veci, ako aj k stranám a podľa potreby aj na iné okolnosti potrebné na zistenie jeho nezaujatosti a hodnovernosti. Svedkovi sa musí dať možnosť, aby súvisle vypovedal všetko, čo sám o veci vie, a odkiaľ sa dozvedel ním uvádzané skutočnosti.

95. Pokiaľ ide o pomer svedka F. L. k prerokovávanej veci, najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Bratislava zo dňa 22. júna 2019 pod ČVS: PPZ-180/NKA-PZ-BA-2019 bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie celkom šiestim osobám, a to obvinenému a zároveň D. X., F. L., M. O., J. B. a O. B. Následne bola trestná vec pôvodne obvinených F. L., M. O. a J. B. uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, odboru Bratislava zo dňa 18. novembra 2019 pod ČVS: PPZ-81/NKA-BA2-2019 podľa § 21 ods. 1 Trestného poriadku vylúčená na samostatné konanie s tým, že ich vec bude vedená pod ČVS: PPZ-399/NKA-BA2-2019. Svedkovia F. L., M. O. a J. B. boli teda pôvodne spoluobvinení obvineného, s ktorým boli stíhaní na rovnakom skutkovom základe, na akom boli napokon odsúdení tak obvinený, ako aj menovaní svedkovia, hoci v samostatných konaniach. Z uvedeného potom nevyhnutne vyplýva, že obvinenému, vyšetrovateľovi, ako aj okresnému a krajskému súdu musel byť známy pomer menovaných svedkov k prerokovávanej veci obvineného, t. j. že menovaní svedkovia majú byť spolupáchateľmi obvineného na stíhanej trestnej činnosti.

96. Z uvedených dôvodov potom uvedenie pomeru svedka F. L. k prerokovávanej veci v znení „bez príbuzenského alebo obdobného pomeru k obvinenému“ v zápisnici o jeho výsluchu z 22. novembra 2019 v znení nemá na zákonnosť takto vykonaného výsluchu žiaden vplyv. Obvinený totiž veľmi dobre vedel, že svedok F. L. bol pôvodne spoluobvineným v jeho trestnej veci pre rovnaký skutok, preto svoju procesnú aktivitu mohol zamerať na spochybnenie či už nezaujatosti alebo hodnovernosti tohto svedka.

97. Vo vzťahu k tzv. monologickej/spontánnej časti výsluchu svedka F. L. najvyšší súd uvádza, že obvinený opomína, že podľa cit. ustanovenia § 132 ods. 1 Trestného poriadku sa svedkovi musí dať možnosť, aby súvisle vypovedal všetko, čo sám o veci vie, a odkiaľ sa dozvedel ním uvádzané skutočnosti, pričom ako ten-ktorý svedok túto „možnosť“ využije, je len na svedkovi. Svedok F. L. túto možnosť pri výsluchu dňa 22. novembra 2019 využil a v rámci svojho vyjadrenia k veci uviedol nasledovné: „X. A. poznám asi desať rokov, poznám ho ako suseda“. Z rozsahu predmetnej časti výsluchu svedka nemožno vyvodzovať akékoľvek závery k zákonnosti výsluchu svedka, nech by už taký rozsah bol akýkoľvek. Najvyšší súd ďalej dopĺňa, že sa nestotožňuje s argumentáciou obvineného, podľa ktorej z krátkej časti spontánnej výpovede svedka nevznikol žiaden dôvod na kladenie otázok zo strany vyšetrovateľa. Takýto záver obvineného by v podstate znamenal to, že pokiaľ by svedok v rámci spontánnej časti svojho výsluchu k prerokovávanej veci neuviedol nič, vyšetrovateľ by nemohol svedkovi klásť žiadne otázky, čím by priebeh výsluchu ovplyvňoval de facto svedok a nie vypočúvajúci. Najvyšší súd ďalej uvádza, že vyšetrovateľovi bolo známe, že vypočúva svedka, ktorý bol pôvodne spoluobvineným obvineného a v danom čase aj obvineným vo vlastnej trestnej veci na rovnakom skutkovom základe ako obvinený, preto je len prirodzené, že vyšetrovateľ svedkovi kládol otázky k trestnej činnosti obvineného. Z uvedeného zároveň vyplýva, že tak vyšetrovateľovi ako aj obom súdom muselo byť zrejme, že svedok F. L. môže pri svojej výpovedi aj nehovoriť pravdu.

98. Pokiaľ obvinený poukazuje na rozsudok najvyššieho súdu zo dňa 2. mája 2018, sp. zn. 6Tdo/40/2017 vo vzťahu na ustanovenie § 132 ods. 1 Trestného poriadku najvyšší súd uvádza, že v predmetnej veci išlo o obdobnú situáciu ako v trestnej veci obvineného v tom zmysle, že svedkom bola pôvodne spoluobvinená, pričom trestná vec svedkyne bola vylúčená na samostatné konanie, v ktorom bolo trestné stíhanie svedkyne zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. V označenom rozsudku najvyšší súd k tejto skutočnosti uviedol nasledovné: „Uvedené bez akýchkoľvek pochybností preukazuje silnú zainteresovanosť tejto svedkyne na veci obvineného, pretože práve jej výpoveďou, ktorá nemá oporu v doposiaľ zákonne získaných a zákonne vykonaných dôkazoch, získala beztrestnosť. Napriek tomu, že u tejto osoby došlo k zmene v procesnom postavení (z obvinenej sa stala svedkyňa), nebol u nej dôsledne skúmaný pomer k veci, ako to ukladá § 132 ods. 1 Tr. por. a nebolo zohľadnené, že takáto svedkyňa môže aj klamať, nakoľko jej výpoveď by mohla mať aj negatívny dopad na jej trestnú vec.“ V predmetnej trestnej veci teda najvyšší súd nevytýkal obsah zápisnice o výsluchu svedkyne s poukazom na § 132 ods. 1 Trestného poriadku, ale to, že súdy dôsledne neskúmali pomer svedkyne k veci a zároveň nezohľadnili, že svedkyňa by mohla aj klamať, pretože jej výpoveď by mohla mať negatívny dopad aj na jej trestnú vec.

99. K výhrade obvineného, že ak taký svedok na hlavnom pojednávaní odoprie vypovedať, umožní obžalobe vylúčenie riadneho dokazovania a preverovania všetkých aspektov podľa § 131 a § 132 Trestného poriadku a zároveň znemožní obhajobe obvineného viesť dokazovanie k zisteniu vierohodnosti a existencie motivácie svedka najvyšší súd poznamenáva, že pokiaľ svedok v súlade s § 130 Trestného poriadku využije právo a odoprie vypovedať, takýto postup svedka nie je možné hodnotiť ako kooperáciu svedka s obžalobou, ako by to z predmetného vyjadrenia obvineného mohlo vyplývať. Najvyšší súd zároveň na tomto mieste poukazuje na fakt, že pri výsluchu svedka F. L. dňa 22. novembra 2019 bol prítomný obhajca obvineného JUDr. Dušan Daňový, ktorý svedkovi nepoložil žiadnu otázku, teda výhrada obvineného, že jeho obhajobe bolo znemožnené viesť dokazovanie k zisteniu vierohodnosti a existencie motivácie svedka je nedôvodná. Obhajoba mala možnosť v rámci kontradiktórneho výsluchu menovaného svedka viesť dokazovanie k zisteniu vierohodnosti a existencie motivácie svedka a pokiaľ tak z dôvodu vlastnej procesnej pasivity neurobila, potom túto skutočnosť nie je možné klásť za vinu ani svedkovi a ani obžalobe.

100. Najvyšší súd tiež považuje za potrebné reagovať na tvrdenie obvineného, podľa ktorého „pokiaľ sa v prípravnom konaní nedodržel postup podľa § 132 ods. 1 prvej vety Trestného poriadku a následne ani po výsluchoch v zásadných rozporoch nedošlo ku konfrontácii medzi svedkami navzájom a ani ku konfrontácii medzi svedkami a obžalovaným, následným čítaním zápisníc o výsluchoch svedkov z prípravného konania postupom podľa § 263 ods. 4 Trestného poriadku došlo k porušeniu podmienok

zákonnosti dôkazu, nakoľko nedošlo k naplneniu predpokladu, že bol výsluch uskutočnený súlade s Trestným poriadkom." Predovšetkým postup podľa prvej vety § 132 ods. 1 Trestného poriadku bol v prípade svedka F. L. dodržaný, pretože už len samotná skutočnosť, že vypovedá svedok, ktorý bol pôvodne spoluobvinený na rovnakom skutkovom základe predstavuje dostatočný dôvod na zvýšenie ostražitosti vo vzťahu k posudzovaniu hodnovernosti a nezaujatosti takého svedka. Ďalej je potrebné poukázať na skutočnosť, že konfrontácia podľa § 125 Trestného poriadku je osobitnou formou výsluchu či už svedka alebo obžalovaného. Preto pokiaľ svedok využije svoje právo a odoprie vypovedať, takého svedka konfrontácii nie je možné podrobiť. Nevykonanie konfrontácie medzi svedkami navzájom či svedkom a obvineným nemá žiaden vplyv na zákonnosť výsluchu svedka, hoci táto skutočnosť môže mať vplyv na riadne zistenie skutkového stavu.

101. Ďalšie výhrady obvineného smerujú k účasti nezúčastnenej osoby pri výsluchu svedka F. L., ktorou mal byť podľa zápisnice o výsluchu tohto svedka zo dňa 22. novembra 2019 Mgr. J. P.. Obvinený v tejto súvislosti poukázal na Realizačný návrh spísaný dňa 11. februára 2019, na poklade ktorého bolo následne uznesením vyšetrovateľa PZ zo dňa 13. februára 2019 pod ČVS: PPZ-180/NKA-PZ-BA-2019 podľa § 199 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie, kde medzi osobami spracovateľov predmetného realizačného návrhu je uvedená aj osoba mjr. Mgr. J. P..

102. Podľa § 30 ods. 1 Trestného poriadku Na vykonanie úkonu tam, kde to zákon ustanovuje, sa priberie nezúčastnená osoba. Nezúčastnená osoba má právo na náhradu nevyhnutných výdavkov a ušlej mzdy alebo iného preukázateľného ušlého príjmu. Nárok zaniká, ak ho nezúčastnená osoba neuplatní do troch dní po svojej prítomnosti na úkone, alebo po tom, čo jej bolo oznámené, že k úkonu nedôjde; na to musí byť nezúčastnená osoba upozornená.

103. Podľa § 30 ods. 2 Trestného poriadku Nezúčastnená osoba je osoba spôsobilá na právne úkony, u ktorej nie sú pochybnosti o jej nezaujatosti vo vzťahu k prejednávanej veci alebo osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, k ich obhajcom, zákonným zástupcom a splnomocnencom alebo k orgánu činnému v trestnom konaní alebo súdu.

104. Podľa § 124 ods. 3 Trestného poriadku Zápisnicu o výsluchu, ktorý sa vykonal bez pribratia zapisovateľa, treba obvinenému pred podpisom prečítať alebo na prečítanie predložiť v prítomnosti nezúčastnenej osoby. Ak má obvinený proti obsahu zápisnice námietky, treba ich prejednať v prítomnosti pribranej osoby a výsledok prejednávania zahrnúť do zápisnice.

105. Podľa § 138 Trestného poriadku Ustanovenia § 123 až 126 o výsluchu obvineného sa primerane použijú aj na výsluch svedka, na konfrontáciu medzi svedkami, ktorí už boli vypočutí, a na rekonštrukciu.

106. Z citovaných ustanovení Trestného poriadku nevyplýva, že by nezúčastnená osoba mala byť prítomná pri výsluchu svedka. Účasť nezúčastnenej osoby je potrebná len v prípade, ak sa výsluch svedka vykonal bez pribratia zapisovateľa (čo je prípad výsluchu svedka F. L.) a len v tej fáze výsluchu svedka, kedy sa svedkovi zápisnica o jeho výsluchu pred podpisom prečíta alebo predloží na prečítanie. Úlohou nezúčastnenej osoby je zabezpečiť nestrannosť vykonania úkonu, v tomto prípade tej časti výsluchu svedka, kedy sa mu zápisnica o jeho výsluchu pred podpisom číta alebo predloží na prečítanie, resp. aj v tej časti, kde vypočúvajúci so svedkom prejednáva námietky svedka proti obsahu zápisnice, ak svedok také námietky vznesie. Výhrada obvineného, že nezúčastnená osoba nebola prítomná počas celého výsluchu svedka F. L., preto nie je dôvodná a rovnako neobstojí ani tvrdenie obvineného, že z tohto dôvodu bolo povinnosťou súdov vypočuť pôvodného obhajcu obvineného JUDr. Dušana Daňového, ako aj vyšetrovateľa mjr. P. B. a tiež mjr. Mgr. J. P. k priebehu výsluchu, pretože o priebehu výsluchu svedčí obsah samotnej zápisnice. Pokiaľ výsluch svedka F. L. neprebíhal v súlade s Trestným poriadkom, mal obhajca obvineného možnosť priebeh výsluchu namietat' a vypočúvajúceho žiadať, aby boli jeho námietky zaznamenané v zápisnici o výsluchu svedka, čo však neurobil.

107. Uvedenú možnosť nie je možné obchádzať tým, že obvinený bude následne namietat' priebeh takého výsluchu, pretože k priebehu výsluchu sa môžu vyjadriť len osoby, ktoré sa ho zúčastnili. Keďže

nezúčastnená osoba sa celého priebehu výsluchu svedka nezúčastňuje, k priebehu výsluchu sa môže vyjadriť len vypočúvajúci, svedok a obhajca (resp. obvinený), ak sa ho obhajca, resp. obvinený zúčastnia. Svedok sa k priebehu výsluchu vyjadruje v závere tým, že do zápisnice uvedie, či žiada o jej opravu alebo doplnenie a či jej obsah súhlasí s priebehom výsluchu a obsahom jeho výpovede. V prejednávanej veci je vyjadrenie svedka F. L. zrejmé, keďže tento v zápisnici o jeho výsluchu z 22. novembra 2019 po jej prečítaní uviedol, že nežiada o jej opravu ani doplnenie, a že jej obsah súhlasí s priebehom úkonu, s ním poskytnutými údajmi a s jeho výpoveďou, čo potvrdil svojim podpisom na každej strane zápisnice. Okrem svedka F. L. sa potom k obsahu priebehu jeho výsluchu môžu vyjadriť už len obhajca a vypočúvajúci, teda vyšetrovateľ. Pokiaľ však zápisnica o výsluchu neobsahuje námietky obhajcu proti priebehu výsluchu, potom možno logicky predpokladať, že ak obhajca bude priebeh výsluchu namietat' až následne, bude jeho vyjadrenie stáť proti vyjadreniu vypočúvajúcej osoby. Z uvedeného dôvodu je preto dôležité, aby obhajca priebeh výsluchu (ak k nemu má výhrady) namietal bezprostredne pri výsluchu, pretože akékoľvek výhrady vznesené v neskoršom štádiu konania nebude možné preukázať inak, ako len obsahom takej zápisnice a tieto budú musieť byť považované len za účelovú snahu obhajoby vylúčiť takýto dôkaz z konania.

108. Inak je to ale v prípade vypočúvanej osoby (v tomto prípade svedka) za predpokladu, že by v neskoršom štádiu konania namietala svoje vyjadrenie k zápisnici po tom, ako jej táto pred jej podpisom bola prečítaná, resp. na prečítanie predložená. Tu vstupuje do popredia úloha nezúčastnenej osoby, ktorá na tieto okolnosti môže byť vypočutá a podať svedectvo o tom, či svedok skutočne nežiadal o opravu či doplnenie zápisnice, resp. či a ako sa vyjadril k jej obsahu, pričom také svedectvo môže podať len osoba, u ktorej nie sú pochybnosti o jej nezaujatosti vo vzťahu k prejednávanej veci alebo osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, k ich obhajcom, zákonným zástupcom a splnomocnencom alebo k orgánu činnému v trestnom konaní alebo súdu.

109. Obvinený v dovolaní upozornil na to, že v prípade výsluchu svedka F. L. bol v postavení nezúčastnenej osoby príslušník operatívny mjr. Mgr. J. P., ktorý bol jedným zo spracovateľov tzv. realizačného návrhu, ktorý bol podkladom na začatie trestného stíhania v prejednávanej veci. Obvinený v tejto súvislosti poukázal na rozsudok najvyššieho súdu z 20. júla 2022, sp. zn. 1Tdo/13/2021, v ktorom najvyšší súd okrem iného uviedol, že „Procesné postavenie policajta - kolegu iného policajta činného v trestnej veci a postavenie policajta, ktorý vo veci dokonca sám vykonal procesný úkon, je nezlučiteľné s jeho následným postavením nezúčastnenej osoby pri procesnom úkone v tej istej veci v zmysle § 30 Trestného poriadku pre danosť pochybností o nezaujatosti vyplývajúcich z objektívne daných okolností - objektívneho testu nestrannosti.“

110. Z obsahu Realizačného návrhu zo dňa 11. februára 2019 vyplýva, že ide o realizačný návrh Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Bratislava. Uznesenie o začatí trestného stíhania, ako aj uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané vyšetrovateľom Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Bratislava, z čoho potom vyplýva, že tak príslušník operatívny mjr. Mgr. J. P., ako aj vyšetrovateľ mjr. PhDr. P. B., sú kolegami tej istej súčasti Policajného zboru. Pokiaľ by mal bez ďalšieho platiť záver vyslovený v rozsudku najvyššieho súdu z 20. júla 2022, sp. zn. 1Tdo/13/2021, potom by postavenie nezúčastnenej osoby v trestnej veci obvineného nemohol zastávať nielen žiaden príslušník Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Bratislava, ale ani žiaden príslušník Policajného zboru vo všeobecnosti, s ktorým záverom sa najvyšší súd nemôže stotožniť.

111. V citovanom rozsudku najvyššieho súdu sa uvedený záver opieral o test tzv. objektívnej nestrannosti sudcu. V rámci objektívneho testu nestrannosti sa podľa tzv. objektívnych syndrémov skúma, či existujú skutočnosti vzbudzujúce pochybnosti o nestrannosti sudcu. Ide o okolnosti, ktoré by mohli (ale nutne nemusia) spôsobiť nedostatok nestrannosti. Sudca sa môže cítiť zo svojho subjektívneho hľadiska úplne nestranný, existujú však objektívne okolnosti, ktoré na neho v očiach účastníka konania alebo verejnosti vrhajú pochybnosti o jeho nestrannosti. V danom prípade platí tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne

javiť v očiach strán (justice must not only be done, it must also be seen to be done, teda spravodlivosť nielenže má byť vykonávaná, ale sa musí aj javiť, že je vykonávaná). Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o zaujatosti zákonného sudcu je to, či je obava zo zaujatosti objektívne oprávnená. Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prejednávanej veci a k účastníkom konania. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že prezrádzajú nedostatok nestrannosti súdu (Pullar v. Spojené kráľovstvo z 10. júna 1996).

112. V citovanom rozsudku najvyšší súd uviedol, že v prípade nezúčastnenej osoby nemožno nezaujatosť posudzovať v takom istom rozsahu ako je to pri vylúčení orgánov činných v trestnom konaní, súdu a iných osôb v zmysle § 31 Trestného poriadku, pretože podstatný rozdiel v miere posudzovania nezaujatosti spočíva v tom, že nezúčastnená osoba (i) nevykonáva procesný úkon, (ii) procesný úkon sa nedotýka jej práv a povinností a (iii) ani nerozhoduje vo veci. S uvedeným možno len súhlasiť, a práve preto podľa názoru najvyššieho súdu dôvodom nezlučiteľnosti postavenia príslušníka Policajného zboru a postavenia nezúčastnenej osoby nebude zakladať také postavenie príslušníka Policajného zboru, ktorý nemá vzťah k vyšetrovanej veci.

113. Podľa § 38a ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore „Operatívno-pátracia činnosť je systém spravidla utajených, spravodajských opatrení vykonávaných Policajným zborom na účely predchádzania, zamedzovania, odhaľovania a dokumentovania trestnej činnosti a zisťovania jej páchatel'ov, zabezpečovania ochrany určených osôb a strážených objektov, technicky chránených objektov, zabezpečovania a poskytovania ochrany a pomoci ohrozenému svedkovi a chránenému svedkovi, kontroly hraníc Slovenskej republiky a vypátrania osôb a vecí.“

114. V prípade mjr. Mgr. J. P. je nepochybné, že tento postavenie k vyšetrovanej veci mal, pretože sa podieľal na operatívno-pátracej činnosti, ktorej výsledky boli podkladom na začatie trestného stíhania, čo vzbudzuje pochybnosti o jeho nezaujatosti vo vzťahu k prejednávanej veci v zmysle testu tzv. objektívnej nestrannosti, z čoho potom vyplýva, že menovaný nemohol byť pribratý ako nezúčastnená osoba podľa § 30 ods. 1 Trestného poriadku k výsluchu svedka F. L..

115. Vychádzajúc zo záveru uvedeného v bode 114 sa potom najvyšší súd zaoberal tým, či a ak áno, akým spôsobom je možné uvedený nedostatok výsluchu svedka F. L. zhojiť.

116. Keďže mjr. Mgr. J. P. postavenie nezúčastnenej osoby nemohol zastávať, nie je ho v neskoršom konaní ani možné vypočúť k priebehu tej časti výsluchu svedka F. L., kde bola zápisnica o výsluchu svedkovi prečítaná, resp. predložená na prečítanie. V prípade, že by sa takéhoto výsluchu svedka nezúčastnil ani obhajca a ani obvinený, by takáto zápisnica o výsluchu svedka musela byť vylúčená z dôkazných prostriedkov a súd by na jej obsah pri hodnotení dokazovania nemohol prihliadať pre jej absolútnu neúčinnosť a v jej dôsledku aj nezákonnosť. V prípade svedka F. L. sa však výsluchu zúčastnil aj obhajca obvineného, ktorý priebeh výsluchu v žiadnej jeho časti nenamietal a nenamietal ani vyjadrenie svedka, že nežiada o opravu ani doplnenie zápisnice a že jej obsah súhlasí s priebehom úkonu, s ním poskytnutými údajmi a s jeho výpoveďou, pričom obhajca zápisnicu o výsluchu tohto svedka tiež podpísal. Za daných okolností je preto pochybenie vyšetrovateľa konvalidované práve prítomnosťou obhajcu obvineného, ktorý tým, že nevzniesol žiadne námietky k obsahu zápisnice potvrdil, že výsluch obvineného vrátane jeho konečného vyjadrenia po prečítaní predmetnej zápisnice pred jej podpisom zo strany svedka prebiehal takým spôsobom, ako je to v zápisnici zachytené. Nezákonnosť výsluchu svedka F. L. spočívajúca v osobe mjr. Mgr. J. P. v postavení nezúčastnenej osoby tak bola zhojená, teda v tomto prípade malo uvedené pochybenie dôsledok relatívnej neúčinnosti, t. j. neúčinnosti dôkazu len do doby, kým je vada, ktorá neúčinnosť spôsobuje, odstránená.

117. Pokiaľ ide o výhrady obvineného založené na tom, že svedok F. L. mal byť vopred na svoj výsluch pripravovaný operatívou, k týmto najvyšší súd uvádza, že obvinený v dovolaní neuviedol nič, čo by na takéto podozrenie malo poukazovať. Samotná eskorta svedka na oddelenie NAKA, ktorý sa v tom čase nachádzal vo výkone väzby a ani krátka časť spontánnej časti jeho výsluchu sú objektívnymi

skutočnosťami, ktoré uvedené pochybnosti bez ďalšieho nemôžu zakladať.

118. Najvyšší súd sa napokon nestotožňuje ani s výhradami obvineného, ktorý v dovolaní namieta kladenie sugestívnych otázok svedkovi. Zo zápisnice o výsluchu svedka F. L. zo dňa 22. novembra 2019 je zrejmé, že otázky vyšetrovateľa svedka ani nenavádzali a ani neobsahovali odpoveď, naopak nadväzovali na to, čo už svedok sám vypovedal. Napr. svedok sa vyjadril, že vie o tom, že obvinený predával pervitín a heroín a tiež tieto drogy dával svedkovi, aby ich predával, na čo nadväzovala otázka vyšetrovateľa ako dlho pre obvineného predával pervitín a heroín atď..

119. Pokiaľ ide o výhradu obvineného, že okresný súd výpoveď svedka F. L. z prípravného konania neuvádza vo výpočte dôkazov, ktoré boli vykonané čítaním zápisníc o výsluchoch svedkov z prípravného konania, táto výhrada je síce správna, ale na rozhodnutie okresného súdu nemá žiaden vplyv, pretože zo spisu okresného súdu je zrejmé a napokon to uvádza aj sám obvinený v dovolaní, že okresný súd pri hodnotení dokazovania vychádzal z výpovede menovaného svedka z prípravného konania, keďže tento na hlavnom pojednávaní využil svoje právo a odoprel vypovedať.

120. K výhradám obvineného vzťahujúcim sa výsluchu svedkyne M. O. najvyšší súd poukazuje na svoju argumentáciu vo vzťahu k výsluchu svedka F. L.. Priebeh výsluchu menovanej svedkyne možno zistiť z obsahu zápisnice o jej výsluchu z prípravného konania zo dňa 22. novembra 2019, a preto ani v tomto prípade nebol dôvod ho objasňovať výsluchom vtedajšieho obhajcu obvineného JUDr. Dušana Daňového, pričom tak, ako aj v prípade výsluchu svedka F. L., zápisnica o výsluchu menovanej svedkyne neobsahuje žiadne výhrady obhajcu vo vzťahu k priebehu výsluchu. Rovnako tak ani v prípade tejto svedkyne rozsah, či obsah spontánnej časti jej výsluchu nemá žiaden vplyv na zákonnosť tohto výsluchu, pričom aj v tomto prípade strany konania mali vedomosť o tom, že ide o pôvodne spoluobvinenú obvineného, pričom aj v prípade výsluchu tejto svedkyne obhajca nenamietal ani priebeh jej výsluchu a ani konečné vyjadrenie svedkyne o tom, že nežiada opravu ani doplnenie zápisnice a že jej obsah súhlasí s priebehom úkonu, s ňou poskytnutými údajmi a s jej výpoveďou.

121. Pokiaľ ide o výhrady obvineného k hodnoteniu výpovede svedka J. B., najvyšší súd poukazuje na body 179-182 tohto uznesenia. Na tomto mieste preto najvyšší súd uvádza len toľko, že aj v tomto prípade bol pri výsluchu svedka obhajca obvineného, ktorý na svedka nemal žiadne otázky, preto vyjadrenie najvyššieho súdu vo vzťahu k svedkovi F. L. platí primerane aj vo vzťahu k svedkovi J. B..

122. Obvinený ďalej namietal zákonnosť výsluchov svedkov T. I. a D. B. z prípravného konania, ktoré boli na hlavnom pojednávaní prečítané z dôvodu, že títo svedkovia využili svoje právo a odopreli vypovedať. V prípade svedka T. I. bola na hlavnom pojednávaní konanom dňa 8. decembra 2020 prečítaná zápisnica o jeho výsluchu zo dňa 11. septembra 2019 na č. l. 496 a nasl.. Z obsahu tejto zápisnice je zrejmé, že obvinený uviedol, že je bez príbuzenského alebo obdobného pomeru k ostatným obvineným a zároveň zápisnica obsahuje vyjadrenie svedka, že svoje právo odoprieť vypovedať podľa § 130 ods. 1, resp. ods. 2 Trestného poriadku nevyužíva, výslovne sa ho vzdáva a k predmetnej veci vypovedať chce a bude. Pri výsluchu tohto svedka bol po celý čas jeho výsluchu prítomný obhajca JUDr. Ludevít Rabay, pričom ani svedok a ani menovaný obhajca nevzniesli proti obsahu zápisnice žiadne výhrady.

123. Uvedené platí aj o výsluchu svedkyne D. B., ktorá na hlavnom pojednávaní konanom dňa 28. decembra 2020 využila svoje právo a odoprela vypovedať, pričom postupom podľa § 263 ods. 4 Trestného poriadku bola prečítaná zápisnica o jej výsluchu zo dňa 7. augusta 2019 na č. l. 466 a nasl.. Svedkyňa uviedla, že je bez príbuzenského alebo obdobného pomeru k obvineným a k právu odoprieť vypovedať sa vyjadrila tak, že toto právo nevyužíva, výslovne sa ho vzdáva a vypovedať chce a bude. Pri výsluchu tejto svedkyne boli prítomní viacerí obhajcovia, pričom nikto z obhajcov a ani svedkyňa nevzniesli žiadne výhrady k poučeniu svedkyne a ani k obsahu zápisnice.

124. K vyjadreniam obhajcu obvineného na hlavnom pojednávaní konanom dňa 8. decembra 2020, ako aj 28. decembra 2020, ktorý namietal, že slová v rámci vyjadrenia svedkov k poučeniu nie sú slovami



svedkov, ale ide o predtlač, aká je použitá aj u ostatných svedkov najvyšší súd uvádza, že ju nepovažuje za relevantnú.

125. Podľa § 263 ods. 4 Trestného poriadku Zápisnicu o výpovedi svedka, ktorý na hlavnom pojednávaní využil svoje právo odoprieť výpoveď podľa § 130, možno prečítať len za predpokladu, že bol pred výsluchom, ktorého sa zápisnica týka, o svojom práve odoprieť výpoveď riadne poučený a výslovne vyhlásil, že toto právo nevyužíva, ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona.

126. Podľa § 124 ods. 1 Trestného poriadku Výpoveď obvineného sa do zápisnice zapiše spravidla podľa diktátu vypočúvajúceho v priamej reči a pokiaľ možno doslova.

127. Podľa § 131 ods. 1 Trestného poriadku Pred výsluchom svedka treba vždy zistiť jeho totožnosť a pomer k obvinenému, poučiť ho o význame svedeckej výpovede a o práve odoprieť výpoveď, a ak treba, aj o zákaze výsluchu; svedka treba poučiť aj o možnosti a podmienkach poskytnutia ochrany pred neoprávneným postihom v pracovnoprávnom vzťahu podľa osobitného predpisu. Svedok musí byť vždy poučený o tom, že je povinný vypovedať pravdu, nič nezamlčať, a o trestných následkoch krivej výpovede.

128. Podľa § 138 Trestného poriadku Ustanovenia § 123 až 126 o výsluchu obvineného sa primerane použijú aj na výsluch svedka, na konfrontáciu medzi svedkami, ktorí už boli vypočutí, a na rekonštrukciu.

129. V zmysle § 263 ods. 4 Trestného poriadku výslovné vyhlásenie svedka po poučení či svoje právo odoprieť vypovedať podľa § 130 ods. 2 Trestného poriadku využíva alebo nevyužíva musí byť vyjadrené takým spôsobom, aby neboli pochybnosti o jeho prejavenej vôli odoprieť výpoveď alebo vypovedať. Svedka nemožno nútiť, aby k tomu použil priamo formuláciu uvedenú v zákone (R 14/2012-III.).

130. Z citovaných ustanovení Trestného poriadku zároveň vyplýva, že pokiaľ sa svedok jednoznačne vyjadrí k tomu, či svoje právo odoprieť vypovedať využíva alebo nevyužíva, v zápisnici o jeho výsluchu môže byť k tejto okolnosti použitá aj predtlač, pretože toto vyjadrenie svedka nie je potrebné zapísať v priamej reči a pokiaľ možno doslova. Navyše pokiaľ je pri výsluchu svedka prítomný obhajca ktoréhokoľvek z obvinených, má možnosť sledovať aj priebeh poučenia a vyjadrenie svedka k nemu a prípadné nezrovnalosti namietat' do zápisnice, čo sa však ani v jednom prípade nestalo. Najvyšší súd zároveň dodáva, že ani namietaní svedkovia nežiadali opravu ani doplnenie zápisnice a jej podpisom potvrdili, že jej obsah súhlasí s tým, čo vypovedali ako aj s priebehom ich výsluchu. Za týchto okolností potom neskoršie výhrady obvineného, resp. jeho obhajcu nemôžu mať žiaden vplyv na zákonnosť takého výsluchu.

131. K námietkam obvineného k výsluchom svedkov F. P., P. L., F. B. a H. G. z prípravného konania, ku ktorým menovaní svedkovia uviedli, že ich vyjadrenia k poučeniu o práve odoprieť vypovedať nie sú ich spontánnymi vyjadreniami rovnako platí to, čo najvyšší súd uviedol v bode 130, pričom ani v prípade zápisníc o výsluchoch týchto svedkov menovaní svedkovia nežiadali o opravu, ani doplnenie zápisnice a námietky neboli vznesené ani zo strany obhajcov, ktorí sa jednotlivých výsluchov zúčastnili.

132. Pokiaľ ide o výhrady k čítaniu zápisnice o výsluchu svedka P. L. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 6. októbra 2021 zo spisu okresného súdu vyplýva, že po druhom zrušujúcom uznesení krajského súdu (pozn. uznesenie zo dňa 15. júla 2021, sp. zn. 4To/39/2021), bol svedok P. L. predvolávaný na hlavné pojednávanie, ktorého termín okresný súd určil na 15. septembra 2021 a neskôr zmenil na 22. septembra 2021 z dôvodu, že 15. september je štátny sviatok, a to cestou Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava - Podunajské Biskupice (ďalej len „OR PZ BA-PB“). Svedok si predvolanie na hlavné pojednávanie (vo vzťahu k obom termínom) prevzal dňa 17. augusta 2021, avšak na hlavné pojednávanie sa dňa 22. septembra 2021 bez ospravedlnenia nedostavil. Okresný súd dňa 22. septembra 2021 hlavné pojednávanie odročil na 6. októbra 2021 s tým, že svedok P. L. mal byť na hlavné pojednávanie predvedený.

133. Svedka P. L. sa na hlavné pojednávanie dňa 6. októbra 2021 nepodarilo predviesť, čo vyplýva z úradného záznamu zo dňa 6. októbra 2021, ako aj zo zápisnice z hlavného pojednávania konaného dňa 6. októbra 2021, a to z dôvodu, že sa na adrese trvalého pobytu nezdržiava. Postupom podľa § 263 ods. 3 písm. a) Trestného poriadku bola preto prečítaná zápisnica o výsluchu svedka P. L. zo dňa 10. septembra 2019.

134. Podľa § 263 ods. 3 písm. a) Trestného poriadku Zápisnica o výpovedi spoluobžalovaného alebo svedka sa môže prečítať aj vtedy, ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona a

a) taká osoba zomrela alebo sa stala nezvestnou, pre dlhodobý pobyt v cudzine alebo na neznámom mieste nedosiahnuteľnou, alebo ochorela na chorobu, ktorá natrvalo alebo na dlhší čas znemožňuje jej výsluch alebo ak sa taká osoba ani na opätovné predvolanie súdu k výsluchu bez dôvodného ospravedlnenia nedostaví a jej predvedenie bolo neúspešné; ak ide o výpoveď svedka, u ktorého bol v čase jeho výpovede v prípravnom konaní, ktorá sa má prečítať, dôvodný predpoklad, že na hlavnom pojednávaní ho nebude možné vypočuť, možno jeho výpoveď prečítať len vtedy, ak bol o úkone riadne upovedomený obvinený, a ak má obhajcu, jeho obhajca.

135. Z uvedeného je zrejmé, že svedok P. L. na hlavné pojednávanie po druhom zrušujúcom uznesení krajského súdu nebol predvolávaný opätovne, ale iba jedenkrát (na hlavné pojednávanie dňa 22. septembra 2021). Najvyšší súd zároveň upozorňuje, že z oznámení OR PZ BA-PB zo dňa 17. augusta 2021 žurnalizovaných na č. l. 31422 a 3143 vyplýva, že menovaný svedok na adrese svojho pobytu X. K. č. XX v B. nebýva, ale pohybuje sa v okolí Q. ul. pri tzv. X.. Z uvedených oznámení muselo byť okresnému súdu vopred zrejmé, že predvedenie svedka P. L. z adresy jeho pobytu úspešné nebude, čo prakticky predznamenalo čítanie jeho zápisnice z prípravného konania.

136. Podľa § 88 ods. 1 Trestného poriadku Svedkovi, ktorý sa napriek riadnemu predvolaniu na konanie pred súdom bez ospravedlnenia nedostavil, minulo sa účinkom aj nariadenie jeho predvedenia a jeho prítomnosť nemožno inak zabezpečiť, môže byť na ten účel uznesením súdu nariadené, aby bola obmedzená jeho osobná sloboda a aby bol predvedený príslušníkom Policajného zboru alebo Vojenskej polície; uznesenie súdu sa v plnom znení uvedie v zápisnici o úkone a svedkovi sa oznámi pri jeho výsluchu. Pri zabezpečení svedka sa § 73 ods. 3 druhá veta použije rovnako.

137. Postup podľa § 88 ods. 1 Trestného poriadku síce nie je obligatórny, avšak pokiaľ bol okresný súd toho názoru, že výsluch svedka P. L. je pre dokazovanie dôležitý, mal ho za daných okolností využiť. Najvyšší súd preto zastáva názor, že prečítanie zápisnice o výsluchu svedka P. L. z prípravného konania na hlavnom pojednávaní bolo v rozpore s ustanovením § 263 ods. 3 písm. a) Trestného poriadku, primárne nie z dôvodu, že by menovaný svedok nebol opätovne predvolávaný, ale z dôvodu, že pokus o jeho predvedenie bol čisto formálny s vopred známym výsledkom.

138. Najvyšší súd však zároveň poukazujúc na body 132 až 137 tohto uznesenia uvádza, že uvedené pochybenie nenapĺňa dôvod dovolania podľa § 371 os. 1 písm. g) Trestného poriadku. Okresný súd výrok o vine obvineného neopiera o výpoveď svedka P. L., z ktorej v odôvodnení svojho rozsudku neuvádza žiadne skutočnosti. Svedok P. L. je síce uvedený vo výpočte osôb, ktorým mal obvinený priamo, resp. sprostredkovane predávať drogy, avšak takýchto osôb je v skutkovej vete rozsudku okresného súdu uvedených celkom desať, preto táto skutočnosť nemá vplyv ani na právnu kvalifikáciu skutku v jeho kvalifikačnom znaku „na viacerých osobách“ podľa § 172 ods. 2 písm. c) Trestného zákona v spojení s § 138 písm. j) Trestného zákona.

139. K námietke obvineného, že krajský súd na verejnom zasadnutí konanom o jeho odvolaní proti rozsudku okresného súdu oboznámil obžalobu podanú na jeho brata a syna, pričom obsah predmetnej obžaloby až do jej oboznámenia mu nebol známy a neboli mu známe ani skutočnosti, ktoré mala predmetná obžaloba preukazovať najvyšší súd uvádza, že predmetná obžaloba bola vyžiadaná dňa 7. januára 2022 asistentkou senátu na pokyn predsedu senátu krajského súdu JUDr. Karola Kováča.

Krajský súd tak postupoval v súlade s ustanovením prvej vety § 2 ods. 11 Trestného poriadku, podľa ktorej súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhli a predmetnú obžalobu oboznámil na verejnom zasadnutí postupom podľa § 326 ods. 5 v spojení s § 269 Trestného poriadku. Najvyšší súd v tejto súvislosti podotýka, že obvinený v rámci možnosti vyjadrenia sa k oboznámenej obžalobe uviedol, že nič na tom nie je pravda, čo skôr vypovedá o jeho vedomosti o takej obžalobe, pretože v opačnom prípade by jednoducho uviedol, že o obžalobe vedomosť nemá.

140. Odhliadnuc od uvedeného obvinený, ako aj jeho obhajcovia mali možnosť sa k predmetnej obžalobe vyjadriť, pričom predmetná obžaloba nebola dôkazom o vine obvineného, ale vypovedala o dôvodnom podozrení vo vzťahu k príbuzným obvineného, ktorí mali vplývať na celkom piatich svedkov, ktorí vypovedali v trestnej veci obvineného s cieľom, aby títo svedkovia vypovedali, resp. zmenili svoje predchádzajúce výpovede v prospech obvineného.

141. Najvyšší súd preto v postupe krajského súdu, ktorý predmetnú obžalobu oboznámil na verejnom zasadnutí nevzhladol dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku a ani dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

142. Najvyšší súd sa stotožňuje s námietkou obvineného, podľa ktorej rómsky jazyk nie je zemepisným variantom slovenského jazyka.

143. Rómsky jazyk ako indoeurópsky jazyk z rodiny indoárijskej je svojou gramatickou štruktúrou veľmi blízky dnešným jazykom severnej Indie (hindčina, pandžábčina, radžastančina, bengálčina, atď). Vzhľadom k rannému oddeleniu sa od ostatných novoindických jazykov si rómčina zachovala morfológické rysy z obdobia pravdepodobnej migrácie z Indického subkontinentu, asi 10 storočie n. l. Ako periférny indoárijský jazyk si rómčina zakonzervovala aj niektoré jazykové rysy, ktoré sa spájajú s inými periférnymi indickými jazykmi, napr. s pandžábčinou. Vývoj rómčiny ako novoindoárijského jazyka, ktorý sa vyvíja mimo Indie, izolovane od iných indoárijských jazykov je podmienený históriou jazykových kontaktov rómčiny, vplyvom kontaktných jazykov na gramatickú štruktúru rómčiny a jej dialektov, nové lexikálne vrstvy a štruktúry slovnej zásoby rómčiny. Rómčina ako indoárijsky mimoindický jazyk si zachovala základnú indoárijskú slovnú zásobu. Medzi slovnými druhmi sa behom vývoja jazyka zachovali najdlhšie zámená a číslovky. Z podstatných mien sa v rómčine zachovali tie indické podstatné mená, ktoré označujú časti ľudského tela, príbuzenské vzťahy, lexika týkajúca sa rodiny, domácnosti atď. Podstatnú časť rómskej lexiky však tvoria prevzatia z rôznych kontaktných jazykov, z perzštiny, arménčiny, turečtiny, arabčiny, gréčtiny, bulharčiny, srbčiny, rumunčiny, maďarčiny, slovenčiny, ruštiny, češtiny, atď. Novší vývoj však ukazuje aj ovplyvňovanie inými jazykmi: francúzština, angličtina, atď. Okrem toho, mnoho výrazov vzniklo na základe kalkovania podľa jazyka prostredia, v ktorom sa rómčina ocitla. V priebehu desiatich storočí došlo k veľkým zmenám a divergencii vo vývoji rómčiny, kde jazykové kontakty a vnútorná jazyková zmena mali vplyv na vznik rôznych dialektov rómskeho jazyka. Vzniklo mnoho rôznych rómskych jazykov, dialektov, ktoré môžu byť medzi sebou tak odlišné, že si hovoriaci rôznych skupín medzi sebou nemusia rozumieť. Na Slovensku Rómovia hovoria severocentrálnym dialektom, juhocentrálnym dialektom, dialektom Oľašských Rómov a malá skupina sintskej dialektom. Národy, s ktorými boli Rómovia v kontakte, sú nositeľmi rôznych zvyklostí, obyčajov, kultúr, náboženstiev, čo určite malo vplyv aj na formovanie rómskej identity. Prakticky to znamená, že tak ako v slovnej zásobe rómčiny máme slovnú zásobu z uvedených jazykov, tak aj niektoré zvyky a kultúrne hodnoty máme prevzaté od týchto národov. V každom prípade si však Rómovia zachovali svoj pôvodne indický jazyk, ktorý ich spája s dnešnou Indiou (Kostič, Samko, rukopis). - zdroj: .

144. Krajský súd v napadnutom rozsudku k tejto výhrade obvineného uviedol, že ide o komunikáciu v nárečí a doplnil, že nárečie alebo dialekt je územným (zemepisným) variantom slovenského (národného) jazyka. Krajský súd ďalej zdôraznil, že obvinený s osobami používajúcimi nárečie aj sám komunikoval, keďže tomuto nárečiu rozumel.

145. Podľa § 115 ods. 6 Trestného poriadku Ak sa má záznam telekomunikačnej prevádzky použiť ako

dôkaz, treba k nemu pripojiť, ak to vyhotovený záznam umožňuje, doslovný prepis záznamu, ktorý vyhotoví príslušník Policajného zboru vykonávajúci odpočúvanie, v rozsahu zistených skutočností významných pre trestné konanie, s uvedením údajov o mieste, čase, orgáne, ktorý záznam vyhotovil, a zákonnosti vykonávania odpočúvania. Záznam telekomunikačnej prevádzky sa na vhodných elektronických nosičoch uchováva v celosti v spise, ktorých kópie si môže vyžiadať prokurátor a obvinený alebo obhajca. Po ukončení odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky si obvinený alebo obhajca môžu na svoje náklady vyhotoviť prepis záznamu telekomunikačnej prevádzky v rozsahu, v akom to uznajú za vhodné. Povinnosti uvedené v prvej vete sa na nich vzťahujú primerane. Hodnovernosť prepisu posudzuje súd. Ak bol prepis záznamu vyhotovený v prípravnom konaní, predseda senátu môže nariadiť jeho doplnenie, ktoré vyhotoví príslušník Policajného zboru uvedený v prvej vete. Doslovný prepis záznamu v cudzom jazyku a doplnenie doslovného prepisu záznamu v cudzom jazyku môže vyhotoviť tlmočník. Pri pribratí tlmočníka sa postupuje primerane podľa § 28. Do spisu sa zakladá prepis záznamu telekomunikačnej prevádzky, ktorý sa neutajuje, podpísaný príslušníkom Policajného zboru alebo tlmočníkom, ktorý ho vyhotovil; ak doslovný prepis záznamu obsahuje utajovanú skutočnosť, utajuje sa podľa predpisov o ochrane utajovaných skutočností. Záznam telekomunikačnej prevádzky sa môže použiť ako dôkaz až po skončení odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky. V prípravnom konaní, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu, možno predložiť záznam telekomunikačnej prevádzky súdu aj bez prepisu tohto záznamu, ak zo sprievodnej správy vyplývajú údaje o mieste, čase, orgáne, ktorý záznam vyhotovil, a zákonnosti vykonávania odpočúvania, ako aj o osobách, ktorých sa záznam telekomunikačnej prevádzky týka, a záznam telekomunikačnej prevádzky je zrozumiteľný.

146. Pretože rómsky jazyk nie je územným variantom slovenského jazyka, ale indoeurópskym jazykom z rodiny indoárijskej - ergo cudzím jazykom, správny postup orgánov činných v trestnom konaní mal byť taký, že mal byť predovšetkým vyhotovený doslovný prepis záznamov telekomunikačnej prevádzky v rómskom jazyku a takto vyhotovený prepis mal byť následne úradne pretlmočený.

147. Odhliadnuc od uvedeného ale najvyšší súd uvádza, že prepisy záznamov telekomunikačnej prevádzky boli len podporným dôkazom preukazujúcim vinu obvineného, preto najvyšší súd poukazujúc na svoju argumentáciu uvedenú v bode 74 tohto uznesenia konštatuje, že toto pochybenie okresného súdu nezaložilo dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, obvineným nesprávne uvedené v rámci dôvodov majúcich preukazovať dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

148. Zhrnúc argumentáciu uvedenú v bodoch 73 až 147 tohto uznesenia najvyšší súd uvádza, že nie je daný ani dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

149. Obvinený ďalej v dovolaní označil dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

150. V nadväznosti na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je v prvom rade potrebné zdôrazniť, že dovolanie z citovaného dôvodu možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom.

151. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie premlčania trestného stíhania (§ 87 Trestného zákona), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu,

spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Trestného zákona) a pod., i ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Trestného zákona. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na nesprávne použitie iných právnych predpisov než Trestného zákona, napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, zákona o konkurze a reštrukturalizácii a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnej kvalifikácii skutku. Posúdenie, či je potrebné použiť ustanovenie o okolnosti vylučujúcej protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Trestného zákona), je priamou otázkou právnej kvalifikácie skutku (trestnosti dotknutého činu), nie otázkou použitia iných hmotnoprávných ustanovení, ktorá však spadá pod ten istý dovolací dôvod, teda pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Ďalej je potrebné uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať (to neplatí len pre dovolanie ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku).

152. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku najvyšší súd opätovne upozorňuje, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii je vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

153. V rámci dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený namietal nepreukázanie množstva účinnej látky vo vzťahu k predpokladanej trestnosti v prvej časti skutku a vo vzťahu k druhej časti skutku nevykonanie žiadneho dokazovania k objektívnej stránke skutkovej podstaty navyše bez toho, aby bola objektívna stránka konania zahrnutá do skutkovej vety odsudzujúceho výroku. Obvinený poukázal na rozsudok najvyššieho súdu zo dňa 12. júna 2019, sp. zn. 6Tdo/22/2019, kde jednou z dovolacích námietok bolo neuvedenie účinnej látky (THC) v skutkovej vete v rozsudku, v dôsledku čoho potom skutok nebolo možné posúdiť ako trestný čin podľa § 172 Trestného zákona.

154. Obvinený bol rozsudkom okresného súdu uznaný vinným okrem iného z toho, že zadavažoval, prechovával a predával omamné a psychotropné látky, najmä heroín a metamfetamín buď osobne, alebo prostredníctvom F. L., M. O. alebo J. B. ďalším osobám, a to F. B., T. L., H. G., F. P., D. B., P. L., T. I., F. X., T. G., J. Q., ako aj ďalším osobám, pričom tak robil neoprávnene.

155. V prípade, že páchatel predáva drogy tretím osobám, sú také drogy v drvivej väčšine prípadov tretími osobami - konečnými užívateľmi spotrebované, a teda v trestnom konaní nie sú z uvedeného dôvodu ani objektívne zaistené, preto ani nemôže byť znaleckým dokazovaním preukazovaný druh a množstvo účinnej látky v takej droge. V takýchto prípadoch potom všeobecné sudy môžu mať objektívne predaj drogy za preukázaný v zásade len na základe svedeckých výpovedí svedkov - konečných užívateľov. Za daných okolností potom v skutkovej vete ani nemôže byť uvedený percentuálny obsah účinnej látky, počet obvykle jednorazových dávok alebo rozsah činu.

156. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd považuje vymedzenie skutku v uvedenej časti za dostatočné, pretože z neho vyplýva, akú látku si obvinený zadavažoval, prechovával a následne aj predával, a to či

už sám alebo prostredníctvom ďalších osôb (heroín a metamfetamín), komu ju distribuoval (konkrétne špecifikovaným svedkom - konečným užívateľom, ktorí boli minimálne traja), a aj to, že to robil neoprávnené (absencia povolenia ministerstva). Materiálny predpoklad, podľa ktorého si svedkovia potvrdzujúci užívanie drog kupovali priamo od obvineného, resp. od určených osôb, ktoré drogy predávali v mene obvineného, drogu v množstve uspokojujúcom ich potreby, sa javí prima facie ako logický aj ústavnému súdu, ktorý vo svojom uznesení zo dňa 18. augusta 2023, sp. zn. III. ÚS 394/2023 okrem iného uviedol, že za týchto skutkových okolností a pri takto ustálenom dôkaznom stave je ústavno-právne udržateľné, ak skutková veta obsahuje tvrdenie o predávaní alebo dávaní drogy odberateľom v nezistenom množstve.

157. Otázkou však je, či je ústavno-právne udržateľné formulovať skutok bez uvedenia účinnej látky v tej ktorej droge aj v tej jeho časti, kde boli drogy zaistené (heroín a metamfetamín zaistený na adrese P. A. XX v B. a heroín a metamfetamín prechovávaný na adrese P. A. XX v B. a následne zaistený na adrese X. K. XX v B.) a obsah účinnej látky bol aj predmetom znaleckého dokazovania, pričom takýto dôkaz bol na hlavnom pojednávaní aj vykonaný.

158. Trestný čin podľa § 172 Trestného zákona je označený ako nedovolená výroba omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi.

159. Podľa § 130 ods. 5 Trestného zákona Návykovou látkou sa na účely tohto zákona rozumie alkohol, omamné látky, psychotropné látky a ostatné látky spôsobilé nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka alebo jeho ovládacie alebo rozpoznávacie schopnosti, alebo sociálne správanie.

160. Ustanovenie § 172 Trestného zákona je tzv. blanketnou normou, pretože v tomto prípade odkazuje na iný zákon, ktorým je zákon č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch (ďalej len „zákon č. 139/1998 Z. z.“).

161. Omamná a ani psychotropná látka teda nie je definovaná ustanovením § 130 ods. 5 Trestného zákona, pretože predmetné ustanovenie tieto látky iba zaraďuje medzi „návykové látky“, pričom omamná a ani psychotropná látka nie je definovaná tým, že je spôsobilá nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka alebo jeho ovládacie alebo rozpoznávacie schopnosti, alebo sociálne správanie.

162. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 139/1998 Z. z. Omamné látky sú látky vyvolávajúce návyk a psychickú a fyzickú závislosť ľudí charakterizovanú zmenami správania sa so závažnými zdravotnými a psychosociálnymi následkami, na ktoré sa vzťahuje medzinárodný dohovor, ktorým je Slovenská republika viazaná.

163. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 139/1998 Z. z. Psychotropné látky sú látky ovplyvňujúce stav ľudskej psychiky pôsobením na centrálny nervový systém s menej závažnými zdravotnými a psychosociálnymi následkami, na ktoré sa vzťahuje medzinárodný dohovor, ktorým je Slovenská republika viazaná.

164. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 139/1998 Z. z. Omamné látky a psychotropné látky sa zaraďujú podľa ich účinkov na zdravie do troch skupín uvedených v prílohe č. 1, z ktorých sa vyradujú alebo preradujú do inej skupiny podľa rozhodnutia Medzinárodného úradu pre kontrolu omamných látok pri Organizácii Spojených národov (ďalej len "medzinárodný úrad"), na základe právne záväzných aktov Európskej únie alebo na základe odôvodneného podnetu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo").

165. Podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona účinného do 30. apríla 2022 Kto neoprávnené

a) vyrobí,

b) dovezie, vyvezie, prevezie alebo dá prepraviť,

c) kúpi, predá, vymení, zadováži, alebo

d) prechováva po akúkoľvek dobu, omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor alebo kto takú činnosť sprostredkuje, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

166. Trestný čin nedovolenj výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovanie s nimi v základnej skutkovej podstate vymenúva, aké činnosti spojené s omamnou a psychotropnou látkou sú trestné za predpokladu, že sa vykonávajú neoprávnene. Zároveň je uvedený trestný čin už vo svojej základnej skutkovej podstate zločinom.

167. Judikatúra zároveň dospela k záveru, že o omamnú, resp. psychotropnú látku nepôjde v prípade, ak síce taká látka bude zaradená v Prílohe č. 1 zákona č. 139/1998 Z. z., avšak pôjde o také množstvo a koncentráciu, v ktorej nebude spôsobilá vyvolať účinky uvedené v § 2 ods. 1, resp. v § 2 ods. 2 uvedeného zákona. Pre trestnoprávny postih neoprávneného nakladania s omamnou, resp. psychotropnou látkou preto musí ísť o také množstvo danej látky, ktoré bude spôsobilé vyvolať účinky uvedené v cit. ustanoveniach zákona č. 139/1998 Z. z. (R 24/1998). K stanovisku trestného kolégia najvyššieho súdu zverejneného v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky v č. 2-3/1998 pod poradovým číslom 24 najvyšší súd poznamenáva, že podľa predmetného stanoviska má postačovať také množstvo látky, „ktoré je spôsobilé po jej použití ovplyvniť psychiku človeka, resp. ktoré znamená nebezpečenstvo pre jeho zdravie alebo život“, ktorý záver najvyšší súd koriguje tak, že musí ísť o také množstvo, ktoré bude (pokiaľ ide o omamnú, resp. psychotropnú látku) spôsobilé vyvolať účinky uvedené v § 2 ods. 1, resp. ods. 2 zákona č. 139/1998 Z. z..

168. Práve z tohto dôvodu sa v prípade zaistených látok vykonáva znalecké dokazovanie, ktorým sa preukazuje, či ide o tú ktorú omamnú, resp. psychotropnú látku, ďalej aká je hmotnosť zaistenej látky, aké je hmotnostné % príslušnej účinnej látky v celkovom množstve zaistenej látky a aká je absolútna hmotnosť príslušnej účinnej látky. Význam takéhoto znaleckého dokazovania je aj v tom, že z uvedených hodnôt je potom možné vypočítať, aké množstvo účinnej látky je potrebné na to, aby mala omamná látka účinky podľa § 2 ods. 1 zákona č. 139/1998 Z. z., resp. aké množstvo účinnej látky je potrebné na to, aby mala psychotropná látka účinky podľa § 2 ods. 2 zákona č. 139/1998 Z. z..

169. Také znalecké dokazovanie sa vykonalo aj v trestnej veci obvineného, a to pokiaľ ide o heroín a metamfetamín zaistený na pozemku na adrese B., X. K. č. XX znaleckým posudkom Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru č. ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-XXXX/XXXX zo dňa 21. augusta 2019. Uvedené možno dokumentovať napr. pri stope č. 1, kde zaistený materiál mal hmotnosť 26,841 g, s priemernou koncentráciou 7,5% hmotnostných diacetylmorfínu, čo predstavuje 2.013 mg absolútneho diacetylmorfínu, kde znalecký ústav uviedol, že ide o 134-403 bežných jednotlivých dávok. Prepočtom uvedených hodnôt potom možno dospieť k výsledku 15 mg účinnej látky pri počte dávok 134, resp. 5 mg účinnej látky pri počte dávok 403. Inak povedané, hmotnosť 15 mg účinnej látky pri heroíne je takým množstvom heroínu (zohľadňujúc v prospech obvineného vyššiu hmotnosť, t. j. nie 5 mg), ktoré má účinky podľa § 2 ods. 1 zákona č. 139/1998 Z. z., a preto pôjde o omamnú látku alebo naopak, ak by hmotnosť účinnej látky pri heroíne nedosiahla 15 mg, nešlo by o omamnú látku podľa § 2 ods. 1 zákona č. 139/1998 Z. z. a nakladanie s takým množstvom heroínu by nebolo trestnoprávne postihnutelné.

170. Podľa § 163 ods. 3 Trestného poriadku Výrok, ktorým sa obžalovaný uznáva za vinného alebo ktorým sa spod obžaloby oslobodzuje, musí presne označovať trestný čin, ktorého sa výrok týka, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením právnej kvalifikácie, ale aj uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, prípadne aj s uvedením iných skutočností potrebných na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným, ako aj uvedením všetkých zákonných znakov vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu.

171. Z ustanovenia § 163 ods. 3 Trestného poriadku v spojení s § 172 ods. 1 Trestného zákona nevyplýva, že by zákonným znakom trestného činu podľa § 172 Trestného zákona bolo uvedenie účinnej látky a jej množstva. Zhrnúc uvedené, ak súd v skutkovej vete uvedie, že obvinený neoprávnene nakladal s heroínom, potom je zrejmé, že išlo o neoprávnené nakladanie s heroínom v takom množstve, ktoré vyvoláva účinky podľa § 2 ods. 1 zákona č. 139/1998 Z. z., teda o nakladanie s omamnou látkou.

172. V súvislosti s množstvom účinnej látky v drogách, ktoré mal obvinený predávať tretím osobám obvinený namietal aj neuvedenie konkrétneho času, miesta a množstva látok, ktoré mal sám alebo prostredníctvom ďalších osôb predávať, v dôsledku čoho rozporuje aplikáciu kvalifikačného znaku „na viacerých osobách“ a „po dlhší čas“. V tejto časti je skutková veta rozsudku okresného súdu naformulovaná tak, že obvinený „od presne nezisteného času, minimálne dva roky, až do dňa 20.06.2019 v B., najmä na ulici P. A. zadovažoval, prechovával a predával omamné a psychotropné látky, najmä heroín a metamfetamín buď osobne, alebo prostredníctvom F. L., M. O. alebo J. B. ďalším osobám, a to F. B., T. L., H. G., F. P., D. B., P. L., T. I., F. X., T. G., J. Q., ako aj ďalším osobám...“.

173. Je pravdou, že v skutkovej vete absentuje uvedenie času, miesta a množstva látok, ktoré mal obvinený sám alebo prostredníctvom ďalších osôb predávať, na strane druhej je zrejmé, že tak v prípade označených osôb (F. B., T. L., H. G., F. P., D. B., P. L., T. I., F. X., T. G. a J. Q.) obvinený musel urobiť vo vzťahu k označeným osobám najmenej dvakrát, čo vyplýva z použitia slova „predával“ a nie slova „predal“. Z hľadiska kvalifikačného znaku „na viacerých osobách“ potom uvedená formulácia skutkovej vety nevyvoláva žiadne pochybnosti, pretože podľa § 127 ods. 12 Trestného zákona sa na jeho účely viacerými osobami rozumejú „najmenej tri osoby“. Naplnenie kvalifikačného znaku „na viacerých osobách“ v zmysle § 138 písm. j) Trestného zákona tak formuláciou skutkovej vety nie je spochybnené.

174. Obdobne to možno konštatovať o kvalifikačnom znaku „po dlhší čas“ podľa § 138 písm. b) Trestného zákona. Skutková veta totiž obsahuje vymedzenie času spojením „od presne nezisteného času, minimálne dva roky, až do dňa 20.06.2019“. Časový úsek trestnoprávne relevantného konania obvineného teda trval minimálne dva roky, pričom počas tohto obdobia obvinený predal každej z uvedených osôb drogy minimálne dvakrát.

175. Najvyšší súd v uznesení zo dňa 12. decembra 2017, sp. zn. 4Tdo/12/2016 uviedol nasledovné: „K námietke obvineného týkajúcej sa právnej kvalifikácie skutku podľa § 172 ods. 2 písm. c) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. b) Tr. zák., teda páchania trestného činu po dlhší čas, treba uviesť, že tento kvalifikačný znak nebol zákonodarcom v rámci Trestného zákona zadefinovaný. Už z jeho gramatického výkladu však možno vyvodiť, že musí ísť o tak dlhý čas, ktorý jednak prekračuje inak obvyklý čas páchania konkrétnej trestnej činnosti (tzv. kvantitatívna stránka), jednak by použitie základnej skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu dostatočne nevystihovalo závažnosť spôsobu konania konkrétneho páchatel'a (tzv. kvalitatívna stránka). Tento znak je preto treba posudzovať individuálne v každom konkrétnom prípade, s ohľadom na všetky jeho okolnosti. Páchanie trestného činu po dlhší čas spravidla znamená pokračovanie v trestnej činnosti po dobu viacerých mesiacov, súdnou praxou ustálenej na 6 mesiacov. Pokiaľ ide o trestný čin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 2 písm. c) Tr. zák., v rámci judikatúry sa táto doba u páchatel'ov, ktorí sú sami konzumentmi takýchto látok, judikovala na jeden rok (R 13/2012). Rozlišovanie páchatel'ov, ktorí sú sami užívateľmi drogy, a páchatel'ov, ktorí sú tzv. dealeri, teda tí, ktorí tieto najmä distribuujú ďalej konečným spotrebiteľom, má svoj význam. V prípade prvej skupiny, s ohľadom na jej špecifickosť, keď páchatel' je sám osobou závislou a zbaviť sa takejto závislosti bez adekvátnej lekárskej pomoci je veľmi náročné až nemožné, pričom čas liečenia sa pohybuje v rozpätí i niekoľko desiatok mesiacov, je táto doba dlhšia. U páchatel'a, ktorý je dealerom (prípadne i sám drogy užíva), postačí na naplnenie tohto kvalifikačného znaku aj kratšia doba (por. aj uznesenie najvyššieho súdu z 8. júla 2014, sp. zn. 2 Tdo 35/2014).“

176. Doba páchania trestného činu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 2 písm. c) Trestného zákona obžalovaným, ktorý je sám závislým užívateľom drogy, nepresahujúca jeden rok, spravidla nemôže byť považovaná za závažnejší spôsob konania v dôsledku páchania trestného činu po dlhší čas v zmysle § 138 písm. b) Trestného zákona, pretože neprekračuje obvyklú dobu páchania takéhoto činu závislou osobou (R 13/2012).

177. Zohľadňujúc preto rozhodovaciu činnosť ako aj konkrétne skutkové zistenia vyjadrené v skutkovej



vete najvyšší súd zastáva názor, že kvalifikačný znak „po dlhší čas“ podľa § 138 písm. b) Trestného zákona bol v prípade obvineného použitý správne.

178. Pokiaľ obvinený vo vzťahu k druhej časti skutku namieta, že objektívna stránka konania nie je zahrnutá v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku, najvyšší súd sa s touto námietkou nestotožňuje. Zo skutkovej vety totiž jasne vyplýva, že omamné a psychotropné látky (heroín a metamfetamín), ktoré zadovážil obvinený, osoby F. L., M. O. a J. B. uskladňovali (ergo prechovávali) v nehnuteľnostiach situovaných v B. na ul. P. A. č. XX a č. XX, pričom v skutkovej vete je osobitne vo vzťahu k jeho druhej časti uvedené, že J. B. v B. na ul. P. A. č. XX prechovával heroín a metamfetamín, ktoré mu v priebehu mesiaca jún 2019 odovzdal na uskladnenie obvinený, pričom obvinený tak robil neoprávnene. Vo vzťahu k druhej časti skutku je z jeho popisu v rozsudku okresného súdu zrejmé, že obvinený si heroín a metamfetamín neoprávnene zadovážil [§ 172 ods. 1 písm. c) Trestného zákona účinného do 30. apríla 2022] a zároveň tak urobil vzhľadom na jeho hodnotu vo väčšom rozsahu [§ 172 ods. 2 písm. e) Trestného zákona účinného do 30. apríla 2022], čím je objektívna stránka trestného činu v skutkovej vete dostatočne vyjadrená. Skutková veta teda neobsahuje len trestne relevantné konanie svedka J. B., ako to tvrdí obvinený, ale aj trestne relevantné konanie obvineného spočívajúce v tom, že si heroín a metamfetamín neoprávnene zadovážil vo väčšom rozsahu. Okresnému súdu možno vytknúť, že v skutkovej vete neuviedol, že spôsob, akým si obvinený heroín a metamfetamín zadovážil nebol zistený, napr. uvedením spojenia „presne nezisteným spôsobom“, a to v prvej časti skutkovej vety, avšak tento nedostatok nemá za následok, že by skutok tak ako je v rozsudku okresného súdu naformulovaný, nebol trestným činom. Najvyšší súd zároveň zdôrazňuje, že druhú časť skutkovej vety nie je možné vykladať izolovane, ale len v spojení s prvou časťou skutkovej vety. Pokiaľ si totiž obvinený heroín a metamfetamín neoprávnene zadovážoval, čo v prvej časti skutkovej vety vyjadrené je, potom je bez ďalšieho zrejmé, že heroín a metamfetamín, ktorý si obvinený uschoval u svedka J. B. je ten heroín a metamfetamín, ktorý si obvinený predtým zadovážil.

179. Pokiaľ obvinený namieta, že k druhej časti skutku nebolo vykonané žiadne dokazovanie k objektívnej stránke skutkovej podstaty trestného činu a zároveň, že napadnuté uznesenie je vo vzťahu k rozsahu k druhej časti skutku zmätočné a nepreskúmateľné, najvyšší súd poukazuje na odôvodnenia rozsudku okresného súdu a napadnutého uznesenia. Okresný súd poukázal na výpoveď svedka F. L., ktorý potvrdil, že obvinený skladoval pervitín a heroín u svedka J. B. niekde v záhrade u jeho rodičov na ul. P. A., ako aj na výpoveď svedka J. B., ktorý potvrdil, že obvinený si u neho uschovával heroín a pervitín medzi tehľami v dome jeho rodičov a takto drogy obvinenému schovával asi trištvrte roka, pričom k množstvám drog tento svedok uviedol, že boli rôzne, ale zároveň asi v množstve, ktoré odhodil k susedom pri policajnom zákroku. Pokiaľ ide o množstvo a druh drogy, ktoré si mal obvinený uschovať u svedka J. B. a ktoré mal menovaný svedok pri policajnom zásahu odhodiť na susedný pozemok, okresný súd poukázal na príslušný znalecký posudok Kriministického a expertízneho ústavu Policajného zboru, ako aj na odborné vyjadrenie k hodnote drog.

180. Najvyšší súd ďalej poukazuje na to, že na hlavnom pojednávaní bol prečítaný znalecký posudok Kriministického a expertízneho ústavu Policajného zboru č. ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-XXXX/XXXX zo dňa 21. augusta 2019 k heroínu a metamfetamínu zaistenému na pozemku na adrese B., X. K. č. XX ako aj odborné vyjadrenie Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protidrogovej jednotky zo dňa 23. júna 2019 k hodnote predmetného heroínu a metamfetamínu.

181. K dokazovaniu pred okresným súdom sa vyjadril krajský súd v napadnutom uznesení, kde uviedol, že výpovede svedkov F. L., J. B. a M. O. vyhodnotil ako vnútorne logické, konzistentné, v dobrom logickom súlade medzi sebou, ako aj s inými vykonanými dôkazmi, ktoré hodnotenie korešponduje s obsahom výpovedí svedkov, keď napr. svedok F. L. uviedol, že keď mu obvinený odovzdával drogy, bol pri tom svedok J. B., čo potvrdil aj svedok J. B., alebo keď napr. svedok F. L. vypovedal, ako ho obvinený bil, čo potvrdili nielen svedkovia M. O. a J. B., ale napr. aj svedkovia G. L., T. O., F. O. či F. L., pričom vierohodnosť jednotlivých svedkov je potvrdzovaná aj prepismi záznamov telekomunikačnej prevádzky.

182. Na základe uvedeného potom najvyšší súd musí konštatovať, že výhrada obvineného spočívajúca v tom, že vo vzťahu k druhému čiastkovému útoku okrem oboznamovania záverov znaleckých posudkov o druhu a charaktere zaistenej látky a čítania zápisnice o výsluchu svedka J. B. z prípravného konania nebolo vykonané žiadne ďalšie dokazovanie neobstojí. Bez toho, aby najvyšší súd vstupoval do hodnotenia vykonaného dokazovania je možné ustáliť, že výpoveď svedka J. B. bola vyhodnotená ako vierohodná, a preto nie je dôvod rozporovať jeho vyjadrenie, podľa ktorého si obvinený u neho uschovával heroín a pervitín, čo potvrdil svedok F. L., vierohodnosť výpovede ktorého je potvrdzovaná jednak výpoveďami ďalších svedkov, ako aj oboznámenými prepismi záznamov telekomunikačnej prevádzky. Za týchto okolností potom nie je možné súhlasiť s tvrdením obvineného, že okresný súd vo svojom rozsudku nevymedzil, na akom skutkovom základe ho uznal vinným zo spáchania druhého čiastkového útoku, čím mu odňal právo zmysluplne sa vecne a právne hájiť v odvolacom konaní.

183. Poukazujúc na argumentáciu v bodoch 150 až 182 tohto uznesenia najvyšší súd konštatuje, že dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nie je daný.

184. K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku obvinený uviedol, že okresný súd napriek tomu, že jeho v poradí prvý i druhý rozsudok bol krajským súdom zrušený len na podklade jeho odvolania, mu v poradí tretím rozsudkom uložil ďalšie ochranné opatrenie podľa § 83 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, ktoré nebolo obsahom trestu uloženého v poradí prvým rozsudkom okresného súdu. Uvedeným postupom tak podľa obvineného okresný súd porušil zákaz zmeny k horšiemu vyjadrený v § 327 ods. 2 Trestného poriadku.

185. Z rozsudku okresného súdu zo dňa 20. júla 2020, sp. zn. 4T/132/2019 (pozn. v poradí prvý rozsudok okresného súdu) vyplýva, že okresný súd týmto rozsudkom obvinenému uložil podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona aj trest prepadnutia vecí, medzi ktorými bol mobilný telefón zn. Samsung zlatej farby. Týmto rozsudkom okresný súd neuložil ochranné opatrenie - zhabanie vecí podľa § 83 Trestného zákona.

186. Z uznesenia krajského súdu zo dňa 22. septembra 2020, sp. zn. 4To/73/2020 (pozn. v poradí prvé zrušujúce uznesenie krajského súdu) vyplýva, že krajský súd rozsudok okresného súdu zo dňa 20. júla 2020, sp. zn. 4T/132/2019 podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b) a písm. c) Trestného poriadku zrušil v celom rozsahu len na podklade odvolania obvineného a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

187. Z rozsudku okresného súdu zo dňa 10. marca 2021, sp. zn. 4T/132/2019 (pozn. v poradí druhý rozsudok okresného súdu) vyplýva, že ním okresný súd podľa § 83 ods. 1 písm. d) Trestného zákona uložil ochranné opatrenie - zhabanie vecí, a to mobilného telefónu zn. Samsung zlatej farby.

188. Z uznesenia krajského súdu zo dňa 15. júla 2021, sp. zn. 4To/39/2021 (pozn. v poradí druhé zrušujúce uznesenie krajského súdu) vyplýva, že krajský súd rozsudok okresného súdu zo dňa 10. marca 2021, sp. zn. 4T/132/2019 podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b) a písm. c) Trestného poriadku zrušil v celom rozsahu len na podklade odvolania obvineného a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Krajský súd v odôvodnení tohto uznesenia k uloženiu ochranného opatrenia zhabania vecí okrem iného uviedol, že nakoľko bol rozsudok okresného súdu zo dňa 20. júla 2020, sp. zn. 4T/132/2019 zrušený len na podklade odvolania obvineného, okresný súd v rozsudku zo dňa 10. marca 2021, sp. zn. 4T/132/2019 nemohol vo výroku obsahovať trest, ktorý nebol obvinenému uložený už prvým rozsudkom okresného súdu. Takýmto postupom podľa krajského súdu okresný súd porušil zákaz zmeny k horšiemu upravený v § 327 ods. 2 Trestného poriadku, pretože v poradí druhom rozsudku uložil ďalšie ochranné opatrenie podľa § 83 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, ktoré nebolo obsahom trestu uloženého prvým rozsudkom okresného súdu.

189. Okresný súd rozsudkom zo dňa 20. októbra 2021, sp. zn. 4T/132/2019 (pozn. v poradí tretí rozsudok okresného súdu) rozhodol okrem iného tak, že podľa § 83 ods. 1 písm. d) Trestného zákona

uložil ochranné opatrenie - zhabanie veci, ktorou je mobilný telefón zn. Samsung zlatej farby s tým, že podľa § 83 ods. 2 Trestného zákona sa vlastníkom zhabanej veci stáva štát. V odôvodnení tohto rozsudku okresný súd k uloženiu tohto ochranného opatrenia uviedol, že tak rozhodol na základe vyjadrenia obvineného, ktorý sa k predmetnému mobilnému telefónu vyjadril, že si nie je istý, či je jeho.

190. Podľa § 31 ods. 1 Trestného zákona Sankcie podľa tohto zákona sú tresty a ochranné opatrenia, ktoré sú právnym následkom spáchaného trestného činu alebo činu inak trestného.

191. Podľa § 31 ods. 3 Trestného zákona Ochranné opatrenie je ujma na osobnej slobode alebo majetku odsúdeného alebo inej osoby, ktorú môže uložiť len súd podľa tohto zákona v záujme ochrany spoločnosti pred trestnými činmi alebo činmi inak trestnými.

192. Podľa § 33 písm. e) Trestného zákona je ochranným opatrením zhabanie veci.

193. Podľa § 83 ods. 1 písm. d) Trestného zákona Ak nebol uložený trest prepadnutia veci uvedenej v § 60 ods. 1, súd uloží zhabanie veci, ak  
d) nepatrí páchatelovi a bola určená alebo použitá na spáchanie trestného činu.

194. Okresný súd rozsudkom zo dňa 20. októbra 2021, sp. zn. 4T/132/2019 uložil ochranné opatrenie zhabanie veci podľa § 83 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, teda veci, ktorá podľa vykonaného dokazovania nemala patriť obvinenému. Najvyšší súd zároveň poznamenáva, že ochranné opatrenie nebolo uložené obvinenému a navyše toto ochranné opatrenie „nie je obsahom trestu“, ktorý bol obvinenému uložený, čo je zrejmé z cit. ustanovenia § 31 ods. 1 Trestného zákona, pretože ochranné opatrenie nie je trestom, ale rovnako ako trest, je sankciou. Z uvedeného potom vyplýva, že postupom okresného súdu nemohlo dôjsť k porušeniu zákazu zmeny k horšiemu vyjadrenému v ustanovení § 327 ods. 2 Trestného poriadku a zároveň aj to, že odôvodnenie uznesenia krajského súdu zo dňa 15. júla 2021, sp. zn. 4To/39/2021 nemá oporu v platnej právnej úprave, čo si zrejme uvedomil aj krajský súd, keď v napadnutom uznesení k uloženiu ochranného opatrenia zhabania veci uviedol, že predmetné ochranné opatrenie sa nevzťahuje k osobe obvineného a námietka obvineného o porušení zákazu zmeny k horšiemu nebola opodstatnená.

195. Podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1  
b) obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

196. Z cit. ustanovenia § 83 ods. 1 písm. d) Trestného zákona v spojení s ust. § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku potom vyplýva, že obvinený v tejto časti dovolania napáda výrok, ktorý sa ho priamo netýka, teda v tejto časti je dovolanie podané neoprávnenou osobou.

197. Vo vzťahu k obvineným namietanej výške uloženého trestu [argumentáciu, ktorú možno subsumovať pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku] treba vo všeobecnej rovine uviesť, že v jeho rámci nemožno namietat neprimeranosť uloženého trestu, ale výlučne iba to, že trest bol uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa. Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) a písm. h) Trestného poriadku je pritom taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa iba k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu a stanovisko jeho trestnoprávneho kolégia zverejnené v Zbierke pod č. 58/2007-I a 5/2011, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 15. februára 2023, sp. zn. 2Tdo/65/2022).

198. Neprimeranosť uloženého trestu obvinený opiera o nesprávny postup okresného, resp. aj krajského súdu, ktoré mali aplikovať pri ukladaní trestu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného

zákona, t. j. že obvinený pred spáchaním trestného činu viedol riadny život. Námiatku nepoužitia ustanovenia § 36 písm. j) Trestného poriadku najvyšší súd podradil pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, a to s ohľadom na svoju rozhodovaciu činnosť.

199. Najvyšší súd otázku aplikácie, resp. neaplikácie poľahčujúcich a priťažujúcich okolností riešil v uznesení zo dňa 14. mája 2014, sp. zn. 6Tdo/56/2013 (R 18/2018), v ktorom uviedol, že „Otázka zisťovania, resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Ak ale súd vo výroku napadnutého uznesenia konštatuje danosť niektorej takejto skutočnosti, či už poľahčujúcej alebo priťažujúcej, ale v rozpore s tým ju nezoberie do úvahy pri ukladaní trestu - pri úprave trestnej sadzby tak, ako to ustanovuje § 38 ods. 2 až ods. 4 Trestného zákona, ide o skutočnosť, ktorá za splnenia podmienky uvedenej v § 371 ods. 5 Trestného poriadku môže znamenať naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia).“

200. Najvyšší súd ale zároveň v napr. v rozsudku zo dňa 11. júna 2020, sp. zn. 5Tdo/21/2020 odmietol taký výklad uznesenia zo dňa 14. mája 2014, sp. zn. 6Tdo/56/2013, resp. naň nadväzujúcej právnej vety, podľa ktorého by otázka ne/priznávania poľahčujúcej alebo priťažujúcej okolnosti bolo výlučne otázkou skutkovou, z ktorého dôvodu by mala byť a priori vylúčená z rámca dovolacieho prieskumu (uskutočňovaného na podklade dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku).

201. Najvyšší súd ďalej uvádza, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je daný v prípadoch, keď rozhodnutie súdov spočíva na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Touto formuláciou zákon vyjadruje, že dovolanie je určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. Poukazovanie na nesprávne skutkové zistenia, na ktorých je rozhodnutie založené, alebo nesúhlas s hodnotením dôkazov súdmi tento dovolací dôvod nenaplnia. Zároveň platí, že pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o tento dovolací dôvod, posudzuje dovolací súd vec len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne posúdené. Pochybenia skutkovej povahy v podstatných okolnostiach sú uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý je oprávnený použiť jedine minister spravodlivosti (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu a stanovisko jeho trestnoprávneho kolégia zverejnené v Zbierke pod č. 57/2007-II, 47/2008, 3/2011, 47/2014-II, 14/2015-II).

202. Vychádzajúc z týchto dlhodobo ustálených judikatúrnych záverov treba so zreteľom na okolnosti posudzovanej veci ďalej uviesť, že o použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia podľa § 371 ods. 1 písm. i) alternatíva druhá Trestného poriadku ide vtedy, ak sa týka otázky, ktorá nespočíva priamo v právnej kvalifikácii skutku, ale tkvie v posudzovaní inej okolnosti skutkovej povahy majúcej význam z hľadiska hmotného práva. Skutočnosť odôvodňujúce použitie určitého hmotnoprávneho ustanovenia pritom môžu, ale nemusia byť súčasťou skutku (jeho popisu uvedeného v tzv. skutkovej vete). Nie je tomu tak napríklad v prípade faktických okolností, ktoré majú význam z hľadiska použitia ustanovenia § 23 Trestného zákona upravujúceho nepríčetnosť, keďže táto okolnosť vylučujúca trestnú zodpovednosť sa netýka priamo skutku (činu), ale jeho páchatel'a. Do tejto kategórie patria aj skutočnosti vyvolávajúce (odôvodňujúce) použitie ustanovení všeobecnej časti Trestného zákona, ktoré sa týkajú poľahčujúcich a priťažujúcich okolností (§ 36 a § 37 Trestného zákona), a v nadväznosti na to aj ďalších ustanovení upravujúcich hranice trestnej sadzby priradenej ku kvalifikačne použitému ustanoveniu osobitnej časti Trestného zákona [napr. § 38, § 39, § 40 ods. 1, § 42, § 43, § 47 ods. 1 Trestného zákona (primerane pozri stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 14/2019-I)].

203. To, že niektoré skutočnosti odôvodňujúce použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia nie sú súčasťou skutku ale zároveň neznamená, že pri posudzovaní správnosti ich použitia môže dovolací súd skúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, od ktorých sa použitie takýchto (iných) hmotnoprávnych ustanovení odvíja, a tieto (napr. prehodnotením vykonaných dôkazov) dopĺňať a

meniť. Ak totiž podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku nemôže dovolací súd skúmať a meniť skutok, ktorý je z pohľadu rozhodnutia o vine a treste zásadný (kľúčový), o to viac nemôže skúmať a meniť skutkové zistenia, ktoré síce nie sú súčasťou skutku, ale sú významné z pohľadu použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia (argumentum a maiori ad minus). Dovolací súd je v takýchto prípadoch viazaný skutkovými zisteniami skôr konajúcich súdov uvedenými v odôvodneniach ich rozhodnutí.

204. Z uvedeného potom vyplýva, že nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia podľa § 371 ods. 1 písm. i) alternatíva druhá Trestného poriadku môže spočívať aj v nesprávnom použití ustanovení § 36 alebo § 37 Trestného zákona vymedzujúcich poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, a to za súčasného splnenia podmienky, že takéto porušenie zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného (§ 371 ods. 5 Trestného poriadku). Bude tomu tak predovšetkým vtedy, ak použité ustanovenie týkajúce sa konkrétnej poľahčujúcej alebo priťažujúcej okolnosti nebude mať oporu v skutkových zisteniach, ktoré v tomto prípade nie sú súčasťou popisu skutku v tzv. skutkovej vete rozhodnutia, ale tieto musia byť uvedené v jeho odôvodnení, ale tiež vtedy, ak takéto ustanovenie použité nebolo, hoci pre jeho uplatnenie takýto skutkový podklad bol daný. Dovolací súd (rozhodujúci na podklade dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku) pritom nie je oprávnený správnosť a úplnosť skutkových zistení vedúcich k použitiu týchto (iných) hmotnoprávnych ustanovení skúmať ani meniť, ale jeho prieskum je obmedzený iba na posúdenie správnosti (ne)použitia takéhoto hmotnoprávneho ustanovenia. Inak povedané, otázka zisťovania, resp. zhodnotenia (ne)existencie okolností skutkovej povahy odôvodňujúcich použitie ustanovení upravujúcich jednotlivé poľahčujúce a priťažujúce okolnosti je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu (konajúceho inak ako na podklade dovolania ministra spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), ktorý je v tomto konaní oprávnený posudzovať iba správnosť (ne)použitia ustanovení § 36 alebo § 37 Trestného zákona (a v nadväznosti na to aj ustanovenia § 38 Trestného zákona), a to vždy iba vo väzbe na súdmi v pôvodnom konaní ustálené skutkové zistenia, ktorými je viazaný (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. marca 2021, sp. zn. 1TdoV/5/2018, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. júna 2023, sp. zn. 5Tdo/38/2023).

205. K tejto námietke obvineného krajský súd v uznesení zo dňa 3. februára 2022, sp. zn. 4To/95/2021 poukázal na odsúdenie obvineného trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24. apríla 2017, sp. zn. 6T/6/2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26. mája 2017, ktorým bol obvinený uznaný vinným zo spáchania prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a bol mu uložený peňažný trest vo výmere 400 (štyristo) EUR a náhradný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace, z čoho potom krajský súd vyvodil, že nie je možné konštatovať, že obvinený pred spáchaním trestného činu viedol riadny život. Krajský súd ďalej uviedol, že hoci je predmetné odsúdenie obvineného zahladené, fikciou neodsúdenia zanikla iba skutočnosť odsúdenia obvineného za iný trestný čin, nie však aj sama skutočnosť, že obvinený spáchal trestný čin.

206. Vedením riadneho života sa vo všeobecnosti rozumie stav, kedy odsúdený dodržiava právny poriadok a ďalšie základné normy občianskej spoločnosti, plní si svoje povinnosti voči štátu a spoločnosti, nezneužíva svoje práva proti spoluobčanom, nenarušuje občianske spoluzitie v mieste bydliska ani v zamestnaní, nedopúšťa sa priestupkov, iných deliktov a trestných činov (R 22/1987). Jedným zo základných znakov riadneho vedenia života je dodržiavanie právneho poriadku. Ak podmienčne odsúdený v skúšobnej dobe závažným spôsobom poruší právne normy najmä tým, že spácha úmyselný trestný čin, svedčí to spravidla o tom, že sa neosvedčil (R 19/1976).

207. Vo vzťahu k argumentácii obvineného o zahlodení jeho predchádzajúceho odsúdenia najvyšší súd uvádza, že je potrebné rozlišovať medzi obvineným, ktorý doposiaľ nebol súdne trestaný a obvineným, ktorý už súdne trestaný bol. Pokiaľ by súd na obvineného, ktorý v minulosti bol súdne trestaný a jeho odsúdenie bolo medzičasom zahladené nazeral ako na osobu, ktorá pred spáchaním stíhaného trestného činu viedla riadny život, nebol by rozdiel medzi takýmto obvineným a obvineným, ktorý vôbec nebol odsúdený. Zahlodenie odsúdenia pred spáchaním ďalšieho trestného činu má preto účinky len v tom, že také odsúdenie nebude možné posúdiť ako priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona,

resp. ako okolnosť podmieňujúcu použitie vyššej trestnej sadzby podľa § 38 ods. 1 Trestného zákona, resp. ako dôvod na aplikáciu ustanovenia § 38 ods. 5 Trestného zákona, ak by predchádzajúce odsúdenie bolo za spáchaný zločin atď.. Z uvedených dôvodov okresný a aj krajský súd postupovali správne, pokiaľ obvinenému poľahčujúcu okolnosť riadneho vedenia života pred spáchaním trestného činu podľa § 36 písm. j) Trestného zákona nepriznali, z čoho potom vyplýva, že dovolacia námietka obvineného o neaplikovaní poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Trestného zákona nezaložila dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

208. Keďže dôvody dovolania označené obvineným, resp. dôvody dovolania určené najvyšším súdom po ich správnom priradení k niektorému z dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku nie sú splnené, najvyšší súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku týmto uznesením odmietol.

209. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.